

საქართველო

იმისთანა წმინდა საცემში, ბოგბილ ბუქ-
უბი სიფყავა, ცუდილებით და ჭებობით ბუბ-
თის გაფანა ყულა უჯანსიბაჟ უსამაგლესია.

გამოდის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რესპუბლიკა

სუთშაბათი, 7 მაისი. 2020 წ. №61 (8987) | ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge | ფასი 60 თეთრი

ილია მმრპ: თქვენ როგორ ფიქრობთ, ეს სასჯელია თუ გაფრთხილება? ეს არის გაფრთხილება, ესაა მოქცევა და ჩვენ ვმადლობთ უფალს, რომ უფალი განიცდის ჩვენთან ერთად. ჯვარი გეწეროთ, ღმერთმა ძალა მოგცეთ, ღმერთმა ინებოს, რომ მწუხარება ჩვენი სინარულად გადაიქცეს.

ამერიკა-რინეთის ღია დაპირისპირება

5

შეპითხვაში, რომლებზეც აზრ-მა პასუხი უნდა გასცეს!

მარინა ენდელაძე: კორონავირუსი ყველას არ კლავს, აღამიანთა შემრავლესობა იკურნება...

4

დიდი ამერიკისგან მცირედიც შეიძირავის!

ინტერვიუ USAID-ის აპროუინსა და აპრაზიის ბიუროს ადმინისტრატორის თანაუაფხ პროკ ბიერანთან

3

ყველაფერს გავაკეთებთ, რომ საქართველოს სწრაფად ფეხზე დადგომაში დავეხმაროთ

წმინდა გიორგის დღესასწაული იმედის დღესასწაულია

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია მეორემ მრევლს გიორგობის დღესასწაული სამების საკათედრო ტაძრიდან მიულოცა.

„ეს დღესასწაული მუდამ იყო დიდი ეროვნული დღესასწაული საქართველოსა. ის საზეიმოდ აღინიშნებოდა ჩვენს ოჯახში იმდრო, რომ მამაჩემს ერქვა გიორგი. ამ დღეს მას ეკლესიიდან გამოჰყავდა მათხოვრები და პირველი მაგიდა მათთვის იშლებოდა. ჩვენ ვსხდებოდით მათთან ერთად და აღვნიშნავდით გიორგობას. დიდი ზეიმი იყო, დიდი იმედი იყო. წმინდა გიორგის დღესასწაული იმედის დღესასწაულია. წმინდა გიორგიმ, როცა ანამებდნენ, წარმოთქვა სიტყვა: ღმერთო ჩემო, რასათვის დამიტევ მე. მას სმა მოესმა, – ნუ გეშინია გიორგი, მე შენთან ვარო. ეს მაცხოვრის სიტყვები იყო. უნდა გვახსოვდეს, რომ ამ გაჭირვების დროს, როცა მთელ მსოფლიოს უჭირს, ჩვენ გვესმის სმა მაცხოვრისა – ნუ გეშინიათ, მე თქვენთან ვარ. მსოფლიო განიცდის იმას, რაც ხდება. მე მატყობინებენ, რომ ზოგიერთ ქვეყანაში დაკეტილია ტაძრები და მონასტრები და ხალხი იძულებულია, წავიდეს სოფლებში და იქ დაესწროს წირვას. ჩვენ აქ თავისუფლად ვართ. დიდება და მადლობა უფალს მისი დიდი წყალობისათვის. ნუ დაგავიწყდებათ, სახლში უნდა გქონდეთ ნაკურთხი წყალი, სეფისკვერი და საკმეველი. ყოველდღე უნდა დააკვიროთ, ყოველდღე უნდა ასხუროთ თქვენს სახლსა და კარ-მიდამოს. ეს დიდ ძალას მოგცემთ“, – მიმართა პატრიარქმა მრევლს.

პატარა ბავშვებისთვის პირბადის ტარება 12 რეკომენდებული არ არის

სამაგიის ახალი პრეზენტა

სამართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელმა ეროვნულმა კომისიამ (სემევი) ახალი მომსახურება დაანერგა. მობილურ ტელეფონებზე კოდის *303# აკრეფით მოქალაქეებს შეუძლიათ, კომუნალური მომსახურების კომპანიებს მიანოდონ ინფორმაცია ელექტროენერჯის, ბუნებრივი გაზის ან სასმელი წყლის მომარაგების წყვეტის შესახებ, გამოითხოვონ ელექტრონული ქვითარი, შეამოწმონ მიმდინარე სააბონენტო ბალანსი, მონაცემების მისაღებად სასურველ აბონენტზე დაარეგისტრირონ ან წაშალონ არასასურველი ნომერი.

*303# კოდით მომსახურება უფასოა და ვრცელდება მთელი საქართველოს მასშტაბით, ხელმისაწვდომია ყველა ტიპის მობილური ტელეფონისთვის, არ საჭიროებს სპეციალური პროგრამის ჩამოტვირთვასა და ინტერნეტთან წვდომას.

მომსახურებით სარგებლობა შეუძლიათ კომუნალური მომსახურების კომპანიების – სს „თელასის“, სს „ენერჯო-პრო ჯორჯიას“, შპს „სოკარ ჯორჯია გაზის“, სს „საქორგაზის“, შპს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერის“, შპს „მცხეთის წყალის“, შპს „რუსთავის წყალის“ და სს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის“ აბონენტებს.

*303# მომსახურების პროგრამის ფუნქციონალი შექმნილია საკომუნიკაციო კომპანია „მაგთიკომის“ მიერ. მომსახურება ამჟამად ხელმისაწვდომია „სილქნეტისა“ და „მაგთიკომის“ მომხმარებლებისთვის. უახლოეს მომავალში პროგრამით ისარგებლებენ „ბილინის“ მომხმარებლებიც.

გაზეთის მორიგი ნომერი გამოვა ორშაბათს, 11 მაისს

კორონავირუსმა პარლამენტარები გააქტიურა

„საბანკებში მდგომარეობის დროს საპარლამენტო საქმიანობა უფრო აქტიურია. ვერ ნახავთ მიმართულებას, სადაც პარლამენტის წევრები გაცილებით აქტიურად არ არიან ჩართულები სხვადასხვა საქმიანობაში, ვიდრე სხვა დროს, მაგრამ ეს არ არის ისეთი საქმიანობა, როგორც ადგილი აქვს ჩვეულებრივ სიტუაციაში“, — განაცხადა პარლამენტის თავმჯდომარის მოად-

გილემ და საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერმა მამუკა მდინარაძემ. მისივე თქმით, საგანგებო მდგომარეობის დროს პარლამენტის საქმიანობის სამი მთავარი მიმართულებაა — კრიზისის მართვა, ჯანდაცვის მენეჯმენტი და ეკონომიკა. „სწორედ ეს მიმართულებებია ყველაზე პრიორიტეტული და მთავარი გამოწვევა ჩვენი

ქვეყნისთვის. კრიზისის მართვაში ჩართულები ვართ პარლამენტის ხელმძღვანელობა და პარლამენტის წევრები და იცით, რომ აქტიურ მონაწილეობას ვიღებთ არააუტორიტეტო, არამედ გადამწყვეტილების მიღებაში ვიღებთ უშუალო მონაწილეობას. მეორე პრიორიტეტული მიმართულებაა ჯანდაცვის მენეჯმენტი და დიმიტრი ხუნდაძე, რომელიც პარლამენტის შესაბამის

სი კომიტეტის თავმჯდომარეა, არააუტორიტეტო, არამედ კონტროლში იმ დონეზე, რომ ადგილობრივი კლინიკების შემომწვასაც კი ახორციელებს მისი კომიტეტი მთელი თავისი შემადგენლობით. ისინი რაიონებში ჩადიან და იქ ამონაშენებენ როგორც სრულდება სამედიცინო პერსონალის მიერ შესაბამისი რეკომენდაციები მენეჯმენტთან დაკავშირე-

ბით. ძალიან მნიშვნელოვანია ეკონომიკური მიმართულება და აქაც შემოიღო მთელი პასუხისმგებლობით გითხრათ, რომ პარლამენტის 8 წევრი, შესაბამისი დარგობრივი კომიტეტების ჩათვლით, ჩართულები არიან ასევე, არა მხოლოდ კონტროლში, არამედ გადაწყვეტილების მიღებაში. ამას უნდა დაემატოთ მაქორითკარების უზრუნველყოფა აქტიურობა, რომლებიც რეგიონალური შტატების მუშაობაში არიან ჩართულები. ასევე მიდის მუშაობა ეუთო/ოდიორის რეკომენდაციებზე, სადაც ოპოზიციის წარმომადგენლებიც არიან ჩართულები“, — აღნიშნა მამუკა მდინარაძემ.

უხსალა, საბანკებო მდგომარეობა მსიკე ხნით გაგრძელდეს...

„თუ ეპიდემიოლოგიური სიტუაცია ისეთი იქნება, რომელიც მარტივად მოგვცემს საშუალებას, აბსოლუტურად ყველა შეზღუდვა მოვხსნათ, მაშინ, ბუნებრივია, საგანგებო მდგომარეობის დატოვება არავის თვითმზანი არ არის და ის დამთავრდება დანაშაულებულ ვადაში. მაგრამ, თუ ჩვენ დაგვჭირდება, ისე და ისე ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობიდან და სპეციალისტების რჩევებიდან გამომდინარე, საგანგებო მდგომარეობა მცირე ხნით გაგრძელდეს, ამ შემთხვევაში, ბუნებრივია, ამ გზას მივხდებით და ეს იქნება მორიგი იძულებით სვლა, მაგრამ მოლოდინი, რომ ამის აუცილებლობა იქნება, არ მაქვს“, — განაცხადა პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილემ და საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერმა მამუკა მდინარაძემ. მისივე თქმით, სადაც შესაძლებელი იყო, ხელისუფლებამ გარკვეული შეზღუდვები ვადაზე ადრე მოხსნა.

აქონიერების აქტიურობა იმაზე სწრაფად აღდგება, ვიდრე რამდენიმე კვირის წინათ ნარკოპოლიტიკა

„ბოლო კვირების განმავლობაში ჩვენ ისეთი დინამიკა გვაქვს, რომელიც გვაძლევს საშუალებას, დავინყოთ

გვაძლევს იმის იმედს, რომ ეკონომიკის გახსნა უფრო დამაჯერებლად გავაგრძელოთ. არსებობს ყველა წინაპირობა, რომ მისის ბოლომდე ყველა ძირითადი და მნიშვნელოვანი სფერო გაიხსნას. ცოტა უფრო რთული საკითხი იქნება საზღვრების გახსნა და ამა თუ იმ ქვეყნიდან ტურისტების მიღება. ეს ალბათ ორმხრივი მოლაპარაკებების საგანი იქნება. თუ ორი ქვეყანა კარგად გაუმკლავდა ეპიდემიას, ისინი თავისუფლად შეძლებენ ერთმანეთისგან მოქალაქეების მიღებას. შიდა ეკონომიკური აქტივობები იმაზე სწრაფად აღდგება, ვიდრე რამდენიმე კვირის წინ წარმოგვედინა“, — განაცხადა ფინანსთა მინისტრმა ივანე მაჭავარიანმა.

გაქვეს უმაღლესი სტანდარტის ახალი უნიფორმა

ძარბაველ სამხედროებს ნატოს ნამყვანი ქვეყნების სტანდარტის უმაღლესი ხარისხის ახალი უნიფორმა და ფეხსაცმელი აქვთ, — ამის შესახებ ინფორმაციას და ვიდეომასალას საქართველოს თავდაცვის მინისტრი

ირაკლი ლარიბაშვილი ავრცელებს. მისივე ცნობით, თავდაცვის ძალების 29-წლიანი ისტორიის განმავლობაში ეს არის პირველი შემთხვევა, როდესაც სამხედროები „ლოვასა“ და „ჰაიქსის“ მიერ დამზადებული ზამთრისა და ზაფხულის სამხედრო ფეხსაცმელით არიან უზრუნველყოფილი.

მისივე ცნობით, ახალი ფეხსაცმელი წარმოებულია მაღალი ტექნოლოგიებისა და ინოვაციური სისტემების მქონე სანარმოში, რომელიც ასევე ამარაგებს გერმანიის, საფრანგეთის, დიდი ბრიტანეთის, ნიდერლანდების, შვეიცარიის, პოლონეთის, თურქეთის, ბელგიის, ირლანდიის, დანიისა და სამხრეთ კორეის შეიარაღებულ ძალებს.

„მაღალი ხარისხის ქსოვილისგან დამზადებული, ცვეთაგამძლე უნიფორმა თავდაცვის ძალებში კიდევ ერთი სიახლეა. საქართველოს თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფები სრულად არის უზრუნველყოფილი განახლებული და მაღალი ხარისხის, ნატოს წევრი ქვეყნებისა და აშშ-ის ჯარის უნიფორმის ქსოვილის შესაბამისი სტანდარტის, კომუნიკაციური უნიფორმით — პიჯაკი, შარვალი, კეპი“, — აცხადებს

ირაკლი ლარიბაშვილი.

სხინვალის რეგიონში რუსეთიდან 300-მდე კურსანტი ბრუნდება. ახალი ტიპის კორონავირუსის გავრცელების მხრივ რუსეთში არსებული მძიმე ვითარების გათვალისწინებით, ცნობამ ამ ქვეყნიდან კურსანტების დაბრუნების შესახებ ოკუპირებული რეგიონის მოსახლეობაში შემოთავაზებული გამოინვა: ხალხი შიშობს, რომ რუსეთიდან ამ რაოდენობის ადამიანების დაბრუნება დანარჩენ მცხოვრებლებსაც საფრთხის წინაშე დააყენებს, მით უფრო, რომ აუროცილიური ინფორმაციით, კურსანტებს შორის ინფიცირებულებიც არიან.

დე ფაქტო თავდაცვის სამინისტრომ მოსახლეობაში პანიკის აღმოფხვრა იქპარა და გაავრცელა პრესრელიზი, რომელშიც ნათქვამია, რომ ყველა, ვინც მკურნალობას საჭიროებს, სამედიცინო დაწესებულებებში დარჩება, დანარჩენები კი ორკვირიან მკაცრ საავადმყოფო კარანტინში მოთავსდებიან. ოკუპირებული რეგიონის მთავარმა სანიტარიულმა ექიმმა მარინა კოჩიევამ ოპერატიული შტაბის თაბორში გააკეთა მოხსენება იმის შესახებ, როგორ ემზადებიან ახალგაზრდების მისაღებად: „ჩვენთან ჩამოდიან კურსანტები და მათთვის ვამზადებთ ადგილებს რესპუბლიკის სამკურნალო-პროფილაქტიკურ

დაწესებულებებში. ჩავატარეთ ინსპექტირება ძაუსის (ოსური სახელწოდება) საავადმყოფოშიც: პირობები იქ ნორმალურია, მომზადდა ოთახები თავისი სანკვანძებით, არის ცხელი წყალი“. კოჩიევამ ასევე აღნიშნა, რომ „სამხრეთ ოსეთის მოქალაქეების მორიგ ჯგუფს, რომელიც რესპუბლიკაში 10 დღის წინ დაბრუნდა, კორონავირუსზე ტესტირება ჩატარდა და ყველა შემთხვევაში უარყოფითი შედეგი იქნა მიღებული, სულ კი ამ დრომდე 183 ტესტირება ჩატარებული და შედეგები ყველა უარყოფითი იყო, ასე, რომ ამ ვირუსით ინფიცირების არც ერთი შემთხვევა სამხრეთ ოსეთში აღრიცხული ამ დრომდე კვლავინდებურად არ არის“. დე ფაქტო პრემიერმა ერიკ ფუხაევამ შესაბამის უწყებებს საკარანტინე რეჟიმის დაცვით დაავალა. დე ფაქტო შს მინისტრმა იგორ ნანიევამ კი მოახსენა შეკრებილთ, რომ რუსეთის შს-ს უმაღლესი სასწავლებლების დანარჩენი კურსანტები სწავლების ადგილებში რჩებიან, რადგან „ვიტარება უმაღლესი სასწავლებლებში შემოთავაზებული არ ინვესტის“. „...ისინი თვითიზოლაციის რეჟიმში არიან, სწავლება დისტანციურად წარმოებს“, — დასძინა მან.

„დამოკრბატიის კვლევის ინსტიტუტის“ განცხადებით, სოფელ ერგნეთში მოსახლეობა უმძიმესი სოციალური პრობლემების წინაშეა. როგორც არასამთავრობო ორგანიზაციის მიერ გამოქვეყნებულ ინფორმაციაში ვკითხულობთ, დისტანციურ სწავლებაზე გადასვლის პარალელურად აღმოჩნდა, რომ მოსწავლეების ნაწილს ინტერნეტზე წვდომა არ აქვს, რაც სასწავლო პროცესს აფერხებს. „პარტიის ბოლოს სოფელ ერგნეთის მოსახლეობის საჭიროებებს გავეცანით. ტრანსპორტით გადაადგილებაზე დაწესებული შეზღუდვების გამო, ამჟერადაც ონლაინ რეჟიმში. გორის მუნიციპალიტეტის ტირძისის თემის სოფელი ერგნეთი საოკუპაციო გამყოფ ხაზთან მდებარეობს. ერგნეთი ესაზღვრება ტერიტორიას, რომელსაც დღეს რუსი სამხედროები აკონტროლებენ. სოფელში შესასვლელ გზაზე განთავსებულია ქართული პოლიციის საგუშაგო, თუმცა სოფელში შესვლა და გადაადგილება თავისუფლად შესაძლებელია. 2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომის დროს ერგნეთმა უზარმაზარი ზარალი განიცადა, თითქმის სრულიად განადგურდა სოფლის მა-

DRI: ერგნეთში არ არის აფთიაქი, მაღაზია და პურის სასხობი!

ტერიტორიის ქონება. მიუხედავად ამისა, მოსახლეობა სოფელში საცხოვრებლად მაინც დაბრუნდა. 2002 წლის მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის მიხედვით, ერგნეთში 639 ადამიანი ცხოვრობდა, 2014 წელს კი — 457. როგორც გასაუბრებისას გვითხრეს, ამჟამად სოფელში 274-მდე კომლი და 726 მკვიდრია. COVID-19-ის გავრცელებასთან დაკავშირებით ამოქმედებული შეზღუდვების გამო, სოფელს მოსახლეობის დიდი ნაწილი დაუბრუნდა. ადგილობრივი ალნიშნავენ, რომ პრობლემები არც კორონავირუსის გავრცელებამდე აკლდათ, თუმცა პანდემიასთან დაკავშირებით ამოქმედებულმა შეზღუდვებმა ყოფითი პრობლემები კიდევ უფრო მეტი სიმწვავეთი წარმოაჩინა. 2008 წლის ომის შემდეგ, ერგნეთში ახალი სკოლა აშენდა, შესაბამისი გარემოთი და სათანადო ინვენტარით აღჭურვილი. თუმცა, დისტანციურ სწავლე-

ბაზე გადასვლის პარალელურად აღმოჩნდა, რომ მოსწავლეების ნაწილს ინტერნეტზე წვდომა არ აქვს, რაც სასწავლო პროცესს აფერხებს. მიუხედავად იმისა, რომ სოფელში სკოლამდელი აღზრდის საბავშვო ბაღი არ აქვს. ერგნეთში დღემდე არ არის აფთიაქი. საგანგებო მდგომარეობის პირობებში, როდესაც ტრანსპორტის მოძრაობა პრაქტიკულად შეჩერებულია, მოსახლეობა მედიკამენტების შექენას ვეღარ ახერხებს. არადა, სოფელში გულისა და წნევის წამლებს ბევრი საჭიროებს. სოფელში არც მაღაზია და პურის საცხობია. არსებულ პრობლემებს უტრანსპორტობაც დაემატა, გვიხსნიან, რომ პურის, პირველადი მოხმარების საგნების და პროდუქტების შექენა ძალიან უჭირთ. მოსახლეობის ის ნაწილი, რომელსაც ფქვილის მარაგი არ ჰქონდა, პურს შეზღუდულად მოიხმარს. სოფელს არ აქვს მოსახლეობის თავშეყრის ადგილი, გასართობი ცენტრი, სპორტული მოედანი ან ბიბლიოთეკა, რასაც ადგილობრივი ახალგაზრდობა განსაკუთრებით განიცდის. ერგნეთში ფუნქციონირებს ოკუპაციის მუზეუმი, რომელიც ომით დაზიანებული საცხოვრებელი სახლის პირველ სართულზეა გახსნილი“, — აღნიშნულია განცხადებაში.

ბროკ ბიერმანი: ყველაფერს ბავაქით, რომ საქართველოს სწრაფად ფხვნი დადგომაში დავეხმარეთ

ინტერვიუ USAID-ის ვიკტორია და ვიკტორია ბიერმანის ადმინისტრატორის თანაუბრად ბროკ ბიერმანთან

მიუხედავად იმისა, რომ მსოფლიოში, ამერიკის შეერთებულ შტატებს, ყველაზე მეტი, კოვიდ-19-ით ინფიცირებული და გარდაცვლილი პაციენტი და ქვეყანა ბოლო რამდენიმე თვეა, უხილავ მკერთან სათმარ მდგომარეობაშია, ის მაინც განაგრძობს პარტნიორი ქვეყნების ფინანსურ და ტექნიკურ მხარდაჭერას. გლობალურ პანდემიასთან ბრძოლაში აშშ-მა მსოფლიოს 120-ზე მეტ ქვეყანას უკვე აღმოუჩინა 775 მილიონი დოლარის ფინანსური მხარდაჭერა, რაც ჯანდაცვის სისტემებისა და კრიზისთან ბრძოლის შესაძლებლობების გაძლიერებას, მცირე ბიზნესის დახმარებას და ეკონომიკის სტიმულირებას ითვალისწინებს.

1.7 მილიონი დოლარის ფინანსური დახმარება, რაც ქვეყანას ცენტრალურ და ადგილობრივ დონეზე დაეხმარება ვითარების უკეთ მართვასა და მიყენებული სოციალური და ეკონომიკური ზიანის შემცირებაში. საქართველოსადმი გაწეულ დახმარებაზე, ამერიკის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) საქართველოს მთავრობასთან და სამოქალაქო საზოგადოებასთან თანამშრომლობაზე და სააგენტოს გლობალურ როლზე, გელეკომპანია „იმედის“ კორესპონდენტი ვაშინგტონში, დენა დევედარიანი USAID-ის ვეროპისა და ვერაზის ბიუროს ადმინისტრაციის თანამშრომელს ბროკ ბიერმანს ექსკლუზიურად ესაუბრა.

ნესექტორს ახალ ეკონომიკურ რეალობასთან ადაპტირებაშიც ვეხმარებით, რაც ასევე გულისხმობს მათი ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გაძლიერებას, ნიღბების მწარმოებელ კომპანიებს კი პროდუქციის მიწოდების ჯაჭვის უკეთ მართვაში ვეხმარებით.

– ბატონო ბიერმან, მადლობას გიხდით, რომ ამ ექსტრემიზმის დროს საქართველოში ჩვენთვის დრო მაინც გამოხატავთ. ამერიკის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს დიდი და პოზიტიური ისტორია აქვს საქართველოში და შეერთებული შტატების ფინანსური მხარდაჭერა ყოველთვის გულუხვი იყო ქართველი ხალხისადმი. ქვეყნისთვის ამ ტიპის დახმარებას, გლობალური პანდემიის ფონზე, განსაკუთრებით დიდი მნიშვნელობა ენიჭება. მაინტერესებს, როგორ ესმართება შეერთებული შტატების მთავრობა თავის პარტნიორ ქვეყანას – საქართველოს კრიზისის დაძლევაში და რა კონკრეტული შედეგები გამოყენებული მიზნობრივი ფინანსური მხარდაჭერის უზრუნველსაყოფად?

ინფექციის პრევენციისა და შემთხვევების იდენტიფიცირების სამუშაოების ჩატარების მიზნით. ჩვენ ვთანამშრომლობთ საქართველოს მთავრობასთან იმ მიზნით, რომ პანდემიის დროს, შენარჩუნდეს არსებით საჯარო სერვისებზე მოსახლეობის წვდომა. მაგალითისთვის, ჩვენ სპეციალური პროგრამებით უზრუნველყავით საჯარო უწყებები, რათა მათ თანამშრომლებს შეძლებოდათ სახლიდან მუშაობა. ასევე მოვახდინეთ დისტანციური სწავლების რესურსების მოდერნიზება, რათა მოსწავლეებსა და სტუდენტებს სწავლის პროცესის გაგრძელების საშუალება შეეძლოდათ.

ქართველოს ფეხზე რაც შეიძლება სწრაფად დადგომაში.
– თქვენი სააგენტო არამხოლოდ პარტნიორი ქვეყნების მთავრობებთან, არამედ ადგილობრივ არასამთავრობო და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან, ბიზნესებთან და ფონდებთან თანამშრომლობს. ამ თვალსაზრისით, როგორია USAID-ის პარტნიორული საქმიანობა საქართველოში?

– შეერთებული შტატების ხედავ, ფინანსური დახმარების განვლაზე, ემყარება პარტნიორულ ურთიერთობებს, განსაკუთრებით ისეთი კრიზისის დროს, როგორც კოვიდ-19-ია. საქართველოში, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების პროგრამის ფარგლებში, მთელი ქვეყნის მასშტაბით, ჩვენ უკვე გავეცით 15 სწრაფი რეაგირების გრანტი. ჩვენ ძალიან მოვიხიბლეთ ქართული ორგანიზაციების მუშაობით, განსაკუთრებით ლოკალურ დონეზე ზიანის შემცირებისა და აღდგენითი სამუშაოების განხორციელებით. ეს გრანტები სპეციალურად ითვალისწინებს საკვები პროდუქტებისა და სამედიცინო ინვენტარით მომარაგებას განსაკუთრებით ხანშიშესული მოქალაქეებისთვის. გრანტების ფარგლებში ასევე ხორციელდება სამედიცინო სფეროს წარმომადგენელთა გადამზადება ვირუსით ინფიცირებულთა გამოვლენის, პრევენციისა და მკურნალობის შესახებ, ასევე მათ ტრენინგები უზარუნდებოთ კოვიდ-19-თან დაკავშირებულ, დეზინფორმაციულ კამპანიებთან ბრძოლის თაობაზე. ჩვენ ასევე ვეხმარებით ქართულ კომპანიებს სამედიცინო ნიღბების დამზადებაში. USAID-ის მხარდაჭერით, ადგილობრივი კომპანიები ეხმარებიან საქართველოს მთავრობას 1 მილიონამდე სამედიცინო ნიღბის მიწოდებაში ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე.

მწარმოებელ კომპანიებს კი პროდუქციის მიწოდების ჯაჭვის უკეთ მართვაში ვეხმარებით.

– არსებობს ვარაუდი, რომ გლობალურ პანდემიას გარდაუდებლად ეფექტი ექნება USAID-ის გლობალურ საქმიანობაზეც. სააგენტოს შიგნით ხომ არ მიმდინარეობს დისკუსიები პარტნიორი ქვეყნებისთვის ფინანსური დახმარების შეწყვეტის შესახებ?

– USAID-ის ძალისხმევა, რომ დაეხმაროს მსოფლიოს გლობალურ პანდემიასთან ბრძოლაში, კიდევ ერთხელ ადასტურებს ჩვენს პრიორიტეტს, რაც არის ქვეყნების მხარდაჭერა, გახდენ დამოუკიდებელი კრიზისებთან გამკლავებაში. შეერთებული შტატები ათწლეულებია მსოფლიოს ლიდერია გლობალური ჯანდაცვის სფეროში პარტნიორული მხარდაჭერის უზრუნველყოფაში და ჩვენ ასე ვაგრძელებთ მომავალშიც. კოვიდ-19-თან ბრძოლაში აშშ-ის მთავრობის მიერ გაღებული ფინანსური დახმარებამ 775 მილიონი დოლარი შეადგინა. ამ ეტაპზე ჩვენ ვაფასებთ კრიზისის მიერ მიყენებულ ზიანს ჩვენს პარტნიორ ქვეყნებში და ვგებავთ შესაბამის, საპასუხო ნაბიჯებსაც, რაც მათ შორის გულისხმობს პასუხებს დემოკრატიულ ინსტიტუტებზე, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებზე, ეკონომიკაზე, საჯარო სერვისებზე და წვდომას ენერჯორესურსებზე. ჩვენ განვაგრძობთ ქვეყნების მხარდაჭერას მათი მხრიდან ზიანის შემცირების პროცესში და ამავე დროს, ვეხმარებით მათ განვითარებაში.

ეს მხარდაჭერა კვლავ ძლიერია საქართველოში, სადაც გვაქვს ღრმა და მტკიცე პარტნიორობა. ჩვენ მონადინებულნი ვართ, რომ ქართველ ხალხს დევხმაროთ კოვიდ-19-თან ბრძოლაში და შეერთებული შტატების მთავრობა გააგრძელებს საქართველოს დახმარებას მისი გრძელვადიანი მიზნების, ეკონომიკისა და ძლიერ დემოკრატიის მხარდასაჭერად.

დენა დევედარიანი

ფინანსური ადმინისტრაცია და „ნაცემობა“

ფინანსური ადმინისტრაციამ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობასთან“ ასოცირებულ პირებთან დაკავშირებული გვერდები და ჯგუფები წაშალა. ამის შესახებ კომპანიის განცხადებაშია ნათქვამი.

როგორც განცხადებაში წერია, ფინანსური ადმინისტრაციის ქმედებების გამო წაშალა ფეისბუქის 23 ანგარიში, 80 გვერდი, 41 ჯგუფი და ინსტაგრამის 9 ანგარიში. ფინანსური ადმინისტრაციის განმარტებით, ამ საქმიანობის უკან მყოფი პირები იყვნენ ავტონომიური და ყალბი ანგარიშების კომბინაციას და მართვადენ ჯგუფებსა და გვერდებს, რომლებიც თავს ასაღებდნენ საინფორმაციო ორგანიზაციებად.

„ისინი ხშირად აქვეყნებდნენ პოსტებს ადგილობრივი სიახლეებისა და პოლიტიკური თემების შესახებ, როგორცაა 2018 წლის არჩევნები და კანდიდატები, საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესია, მმართველი პარტიისა და ხელისუფლების მიერ კოორდინირების პანდემიაზე რეაგირების კრიტიკა. ბევრი ასეთი გვერდი 2018 წლიდან აქტიური არ იყო. ჩვენმა გამოძიებამ დაადგინა ამ ქსელის კავშირი პოლიტიკურ პარტია „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობასთან“. ეს აქტივობა აღმოვაჩინეთ ჩვენი გამოძიების ფარგლებში, როგორც რეგიონში საეჭვო კოორდინირებული ქცევა“, – ნათქვამია ფინანსური ადმინისტრაციის განცხადებაში ასევე აღნიშნულია, რომ სოციალური ქსელში ამ კამპანიის რეკლამაზე 23,800 დოლარი დაიხარჯა.

კოკა ყანდიაშვილს „ქართულ ოცნებასთან“ შეხება არ უქონია

2014 წლის შემდეგ კოკა ყანდიაშვილს „ქართულ ოცნებასთან“ შეხება არ უქონია. ამის შესახებ პარლამენტის ვიცე-სპიკერმა მამუკა მდინარაძემ „ქართული ოცნების“ ოფისში გამართულ საგანგებო ბრიფინგზე განაცხადა.

მდინარაძის თქმით, ბუნებაში არ მოიპოვება ოფიციალური დოკუმენტი, რომელიც პარტიისა და კოკა ყანდიაშვილის კავშირს დაადასტურებს.

საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერმა კატეგორიულად უარყო „ქართული ოცნების“ კავშირი იმ გვერდებთან, რომელიც „ფეისბუქმა“ გააუქმა.

ცნობისათვის, ფეისბუქმა „ქართული ოცნების“ PR კონსულტანტის კოკა ყანდიაშვილის მიერ შექმნილი ენ-პერსონა და მასთან დაკავშირებული ასობით ანგარიში არაავტენტური ქცევის გამო გააუქმა.

სოციალური ქსელის გიგანტმა პლატფორმიდან ენ-პერსონასთან დაკავშირებული 511 გვერდი, 101 პროფილი, 122 ჯგუფი და 56 ინსტაგრამ-ანგარიში წაშალა. როგორც განცხადებაში წერია, ეს ქსელი დაკავშირებული იყო 2019 წლის 20 დეკემბერს წაშლილ ქსელთან, როდესაც ფეისბუქმა „ქართული ოცნების“ ხელისუფლებასთან დაკავშირებული ასობით ანგარიში გააუქმა.

დედაქალაქის მთავრობა მუშაობის 24-საათიან რეჟიმზე გადასული

მიგვყავდა გამოჯანმრთელებული ადამიანები, რომლებმაც კარანტინი გაიარეს”, – განაცხადა კახა კალაძემ.

მისივე თქმით, ამისთვის საჭირო იქნება გარკვეული, მინიმალური პროცედურების გავლა და შესაბამისი სამსახურებისთვის მონაცემების მიწოდება.

დედაქალაქის მერის განცხადებით, დედაქალაქის მერიამ იპოდრომის მიმდებარე ტერიტორიის ძველი ფუნქციით ქალაქისთვის დასაბრუნებლად, ხანგრძლივი შრომა და ძალისხმევა გასწია. უახლოეს დღეებში კი ტერიტორიის პრივატიზების მიზნით, აუქციონი გამოცხადდება.

„ჩვენ ამ თემას პანდემიამდეც არაერთხელ შევეხეთ. საქმე ესეა იპოდრომის მიმდებარე, ჩოგბურთის ყოფილი კორტების ტერიტორიას, რომელიც წინა ხელისუფლების დროს გასხვიებული იყო. ჩვენ ძალიან დიდი შრომა დაგვჭირდა იმისთვის, რომ ეს კონკრეტული ფართი დე-

დაქალაქისთვის დაგვებრუნებინა. გვექონდა ხანგრძლივი მოლაპარაკება ინვესტორთან, შევთავაზეთ ადგილმონაცვლეობა და ეს ტერიტორია დღეს მუნიციპალიტეტის საკუთრებაშია. ჩვენ დიდი ხნის შემდეგ და დიდი ძალისხმევით შედეგად, ეს ტერიტორია დავიბრუნეთ. დღეს ეს კონკრეტული ადგილი საპრივატიზაციოდ გამოგვაქვს სპორტული კომპლექსის ადგილზე განვითარების პირობით. ანუ ეს იქნება პირობიანი პრივატიზაცია – ტერიტორიაზე უნდა აღდგეს ჩოგბურთის კორტები. ასევე, სავალდებულო იქნება საცურაო აუზისა და ფიტნესკლუბის მოწყობა. ქონება უკვე შეფასებულია სამხარაულის ექსპერტის ეროვნული ბიუროს მიერ და უახლოეს მომავალში ბიზნესექტორს საპრივატიზაციოდ წარედგინება“ – განაცხადა კახა კალაძემ.

თბილისის მერმა იმედი გამოთქვა, რომ კერძო სექტორი აღნიშნულ ტერიტორიაზე სპორტული კომპლექსის მოწყობადა იაქტიურებს.

გუშინ, ორთვიანი პაუზის შემდეგ, თბილისის მერიაში ქალაქის მთავრობა შეიკრიბა. კორონავირუსის პანდემიის გამო ორი თვეა დედაქალაქის მთავრობის სხდომა არ ჩატარებულა, მაგრამ ვმუშაობდით 24 საათი, – განაცხადა თბილისის მერმა კახა კალაძემ.

მისი თქმით, რთული ვითარების მიუხედავად დედაქალაქში ინფრასტრუქტურული პროექტები გრძელდება. „უნდა აღინიშნოს, არა იმ ტემპით, როგორც ეს წლის დასაწყისში იყო. მაგრამ სამუშაოები არ შეჩერებულა და ვაგრძელებთ ყველა მიმართულებით მუშაობას“, – განაცხადა კალაძემ.

დედაქალაქის მერმა მრავალ საჭირობო საკითხებზე გაამახვილა ყურადღება. მისივე თქმით, შექმნილი ვითარებიდან გამომდინარე, ძალიან ბევრი მიმართულება დაზარალდა. მათ შორის ტაქსის და ენ. ყვითელი მიკროავტობუსების მძღოლები.

„თბილისის ტაქსის მფლობელებს ის სამთავრობო ანტიკრიზისული შედეგით შეეხება, რომელიც ერთჯერადად 300-ლარიან დახმარებას ითვალისწინებს. ეს ესეა ყველა იმ ტაქსის მძღოლს, რომელთაც ლიცენზია გააჩ-

ნიათ. ასევე, ამ პროექტით ისარგებლებენ მიკროავტობუსის მძღოლები. მინდა, ვისარგებლო შემთხვევით და მიკროავტობუსის მძღოლებს მადლობა გადავუხადო იმისთვის, რომ მთელი ამ პროცესის განმავლობაში, იქნებოდა ეს ექიმების გადაყვანა, საკარანტინო ზონებიდან ხალხის გამოყვანა და კონკრეტულ რაიონებსა და ქალაქებში ჩაყვანა, ჩართული იყვნენ ამ პროცესში. ჩვენ ეს ვალდებულვართ გვექონდა აღებული, ყველა საკარანტინო სივრცეებიდან თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ უზრუნველყო ადამიანების საკუთარ სახლებში დაბრუნება. პირდაპირ ოჯახებში

„კორონავირუსის ლეგალურმა ფუნქციამ ლიკენიზაცია ბანისა“, – ამბობს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის პირველი საუნივერსიტეტო კლინიკის დირექტორი ლეონი რატიანი და, ჩვეულებებისაგან, დამაინტერესებელია მისი სიტყვები. რატიანის თქმით, იმ შემთხვევაშიც, თუ პაციენტს გარკვეული გართულებები აღენიშნება და აქვს პოლიორგანული უკმარისობა, კორონავირუსის ლეგალობის ინდექსი მაღალი არ არის. ლევან რატიანი იმასაც იხსენებს, რომ, როგორც კი სამყაროში ეს ვირუსი გაჩნდა, ყველამ ერთად დაარქვა მას მკვლეელი ვირუსის სახელი, რადგან ახალი იყო და ლეგალობის მაღალი ინდექსი ჰქონდა, მაგრამ ახლა კორონავირუსის ამ ფუნქციამ ლიკენიზაცია განიცადა. ექიმის მოსაზრებით, კოვიდი სულაც არ არის მკვლეელი ვირუსი, ეს არის ინფექცია, რომელიც კაცობრიობამ უნდა მოიხადოს. რამდენად შეიცვალა კორონავირუსმა ბუნება, ამის შესახებ For.ge-ს თბილისის ინფექციური საავადმყოფოს ბოქსირებული განყოფილების უფროსი მარინა პნელაძე ესაუბრა.

მარინა პნელაძე: კორონავირუსი ყველას არ კლავს, ადამიანთა უმრავლესობა იკურნება...

ვეტიკრობ, ჩვენი სახელმწიფო სწორ გზას ადგას ამ მიმართულებით.

– უსანის ლაბორატორიის გახსნას მოითხოვენ ამერიკელები, ჩნდება კითხვები ვირუსის სელოვნურად გავრცელებისთან დაკავშირებით. პოლიტიკოსების მსგავსად, ინფექციონისტებსაც ხომ არ გიჩნდებათ კითხვები ამ მიმართულებით?

– ასეთ ღრმა პოლიტიკაში არ მინდა გავხვიო, ამის მტკიცება არავის შეუძლია. ეს არის სერიოზული საკითხი და, ალბათ, სასამართლო პროცესებიც გაიმართება ამ თემის ირგვლივ, თუკი ვინმე ჩინელებს დაადანაშაულებს. ნამდვილად ვერ გეტყვით, ეჭვი ყველას აქვს ამაზე, მაგრამ კონკრეტულად ვერაფერს ვიტყვით.

– რემდესივირის თაობაზეც გკითხავთ. საქართველოშიც აპირებენ მის შექმნას. რამდენად ეფექტური იქნება იგი?

– ზუსტად ვერ გეტყვით, რადგან ყველა პრეპარატი კვლევის საგანია. არის ზოგიერთი კლინიკა, რომელიც იმ ადამიანებზე დაყრდნობით, ვინც გამოიყენა ეს მედიკამენტი, ამტკიცებს, რომ რემდესივირს დადებითი შედეგი აქვს. ზოგან ამბობენ უარყოფით შედეგს. ჯერჯერობით არც ერთ მედიკამენტზე კატეგორიულად არაფრის თქმა არ შეიძლება.

– მათ შორის, არც იაპონურ კამოსტატზე, რომელსაც ბატონი თენგიზ ცერცვაძე უფრო მაღალ შეფასებას აძლევს და ამბობს, რომ ამ მედიკამენტმა შესაძლოა, მომავალში რემდესივირსაც გადაასწროს?

– დიას, კამოსტატის შესახებაც არის საუბარი, მის შექმნას ჩვენც ვაპირებთ და უკვე გვაქვს გარკვეული მოლაპარაკებები, მაგრამ შედეგი ვერცხვით იქნება და რომელია უფრო კარგი, ამის შესახებ ჯერჯერობით ვერაფერს ვიტყვით. იაპონური კამოსტატის შესაძლებლობებს გამოვცდით მისი შექმნის შემდეგ. თუმცა მაინც გავიმეორებ და ვიტყვი, რომ ჯერჯერობით ვერაფერს ვიტყვით, რომელი უფრო მაღალ შეფასებას იქნება უფრო ეფექტური და რომელი – არა.

მანანა ნოზაძე

– კლინიციისტები გვაიმედებენ, რომ კორონავირუსი აუცილებლად დანერგდება და ეს ბუნების კანონია. მას შემდეგ, რაც გაჩნდა ახალი კორონავირუსი, როგორ განიცადა მან მუტაცია და რამდენად შეიცვალა მისი ბუნება? ელით, რომ მინავლდება ეს ვირუსი, თუ ისევე წამოყოფს თავს ზამთარში, როგორც ამას ენტონი ფაუჩი პროგნოზირებს, რომ ზამთარი ძალიან რთული გველის?

– მეორე ტალღა მოსალოდნელია. ზოგადად, მეორე ტალღა ველოდებით, მაგრამ ეს ზუსტად არავინ იცის, როდის იქნება. ამ ვირუსის სრული ელიმინაცია (განადგენა), ალბათ, ვერ მოხერხდება, ვნახოთ, მოვლენები როგორ განვითარდება. ენტონი ფაუჩის კომპეტენციაში ვერაფერს შეიჭრება, სავარაუდოდ, მისი პროგნოზი სწორი იქნება, მაგრამ ზუსტად ამაზე საუბარი არ შეიძლება.

– ადამიანის ორგანიზმთან ჭიდილი რა ცვლილებები განიცადა კორონავირუსის ბუნებაში?

– ასე კატეგორიულად არ შემიძლია გითხრა. თითქოს ჩვენთან ძალიან მძიმე არ არის მისი გავრცელება, მაგრამ გვაქვს ძალიან მძიმე შემთხვევებიც, რომლებსაც სხვადასხვა სიმპტომები აქვთ. ზუსტად ერთნაირი სიმპტომები ყველას არ აქვს. ფაქტია, ეს ვირუსი ყველას არ კლავს, ადამიანთა უმრავლესობა გადარჩება. ეს ასეც იყო, უბრალოდ, ზოგიერთ ქვეყანაში, ეტყობა, ლეტალობა ბევრ ფაქტორთან იყო დაკავშირებული, რადგან მძიმე სიმპტომებით მიდიოდნენ სტაციონარში, ფაქტობრივად, დამძიმებულები მიდიოდნენ.

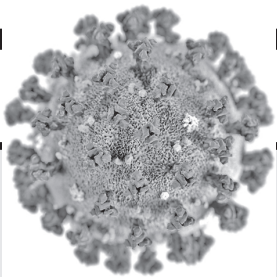
– გამოდგებით გვესმის, რომ კორონას უნდა დაფხვდეთ მყარი იმუნიტეტით. როგორ უნდა მოხდეს იმუნიტეტის გა-

მომუშაება, მით უმეტეს, ახლა, როდესაც ადამიანები სახლში არიან ჩაკეტილები და იმუნიტეტი დაქვეითებულია?

– ზაფხული მოდის, რა თქმა უნდა, გამოვალთ გარეთ, ბუნებრივ დევიტამინს მივიღებთ, გვექნება შენობების კვება და, თუ კარგი იმუნური სისტემა გვაქვს და ფუნქციონირებს, სავარაუდოდ, გვექნება იმუნიტეტიც, მაგრამ თვითონ იმუნიტეტის ხანგრძლივობაზეც არ არის ზუსტი ინფორმაცია. ზოგიერთს მყარი იმუნიტეტი აქვს და მთელი ცხოვრების მანძილზე გაჰყვება, ზოგს ნალამდე შეიძლება გაჰყვეს. ჩვენ ვინც გამოვიკვლიეთ, უკვე გამოჯანმრთელებულები, მათ აქვთ გამოჯანმრთელებული ანტიბიოტები.

– პოლიტიკოსთა ნაწილი მიიჩნევს, რომ უნდა გაუქმდეს საგანგებო მდგომარეობა, რადგან ჩვენთან არ არის ვირუსის ისეთი მაღალი გავრცელება და ლეტალობა, როგორც სხვა ქვეყნებში. მათი აზრით, რაც პანიკის ტალღა შემოვიდა, ხელისუფლებამ ისარგებლა ამ სიტუაციით. ხომ არ არის გადაჭარბებული ცალკეული შემზღუდავი ღონისძიებები?

– საგანგებო მდგომარეობა მისაღებია იმიტომ, რომ მოხდეს პრევენცია და არ იყოს ბევრი ავადმყოფი. გარკვეულწილად, სახლში ჩაკეტვა ადამიანების ფსიქიკაზე მოქმედებს და ძნელია ამის ატანა, მაგრამ რაღაცნაირად უნდა შემოვუძახოთ ჩვენს თავს. სამწუხაროდ, საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადება, თვითიზოლაცია და კარანტინი პოლიტიკურ თემად გადააქციეს, მაგრამ ეს მარტო ჩვენს ქვეყანაში ხომ არ მომხდარა?! ჩემთვის, როგორც მედიკოსისთვის, უკეთესი იქნება, რაც ნაკლები პაციენტი შემოვიკლინიკაში, ალბათ, ყველასთვის ასე სჯობს, რადგან ნაკლები პაციენტის არსებობას მჭიდრო კონტაქტების არარსებობა განაპირობებს. პოლიტიკაში მაინც არ მინდა ჩავერთო, თუმცა მე

ინფიცირებულთა რიცხვი 3 600 000-ს გადასვლა

ჯონ ჰოპკინსის უნივერსიტეტის მონაცემთა ბაზის მიხედვით, ეპიდემიის დაწყების შემდეგ მსოფლიოში კორონავირუსი 3 663 824 ადამიანს დაუდასტურდა. მსოფლიო მასშტაბით „კოვიდ-19“-ით დაღუპულების რაოდენობა 257 000-ს გადასვლა. იბრლება ახალი გიპის კორონავირუსისგან გამოჯანმრთელებული ადამიანების რაოდენობა – „კოვიდ-19“-ისგან მსოფლიოში 1 199 257 ადამიანი გამოჯანმრთელდა.

რაოდენობა 257 000-ს გადასვლა. იბრლება ახალი გიპის კორონავირუსისგან გამოჯანმრთელებული ადამიანების რაოდენობა – „კოვიდ-19“-ისგან მსოფლიოში 1 199 257 ადამიანი გამოჯანმრთელდა.

ამერიკა-ჩინეთის ღია დაპირისპირება

შეპითხვა, რომლებზეც აშშ-მა პასუხი უნდა გასცეს!

გოლო დღეებში აშშ-ის ხელისუფლების მხრიდან მუდმივად ისინი პარალელური ჩინეთის წინააღმდეგ, კორონავირუსის გავრცელებასთან დაკავშირებით. ჩინეთის ხელისუფლებამ ამ დღეებში 10 შეპითხვა გაუგზავნა დონალდ ტრამპს, რომლებზეც პასუხს ითხოვს. პირველი რომ ჩინეთიდან გავრცელებდა, ამაზე არაფერი იცის. ჩინეთის შეპითხვებიც მითაღ საინტერესოა. მაშ, ასე:

პირველი შეპითხვა: რატომ არ ასაჯაროებს აშშ გასულ წელს განახლებული ექსპერიმენტის შესახებ ინფორმაციას ფრინველის გრიპის ვირუსის მოდიფიცირების შესახებ?

განმარტება: 2019 წლის თებერვალში ამერიკული უფროსის Science-ის საიტზე წერდა, რომ აშშ-ის მთავრობამ საიდუმლოდ განაახლა ექსპერიმენტი ფრინველის გრიპის ვირუსის მოდიფიცირების ცვლილების შესახებ. კვლევა მიზნად ისახავდა H5N1 ვირუსის ტრანსფორმირების უფრო მეტ შესაძლებლობას. კერძოდ, ადამიანიდან ადამიანზე გადაცემას. ჩინური მხარის შეკითხვა მდგომარეობს იმაში, რომ აშშ-მა ექსპერიმენტი განაახლა მაშინ, როცა ფრინველის გრიპი 4 წლის წინათ დასრულდა.

მეორე შეპითხვა: რატომ დაიკეტა აშშ-ის არმიის ინფექციურ დაავადებათა ინსტიტუტი?

განმარტება: ეს ინსტიტუტი 2019 წლის ივლისში დაიხურა. ამა წლის მარტში კი აშშ-ის ხელისუფლებას ინსტიტუტის დახურვის მიზეზების ახსნა მოუწია.

მესამე შეპითხვა: 2019 წელს აშშ-ის ჯანდაცვის სამინისტრომ და სოციალურმა სამსახურებმა შეიმუშავეს სტენარი, როგორ იმოქმედებდნენ მასობრივი პანდემიის შემთხვევაში. ეს უბრალოდ, დამთხვევაა?

განმარტება: ამა წლის მარტში გაზეთი „ნიუ იორკ თაიმსი“ წერდა, რომ 2019 წლის იანვარ-აგვისტოში ჩატარდა ვირუსის გავრცელების მოდელირებული სცენარი სახელწოდებით „ჟოლოსფერი ინფექცია“, რომელშიც შეკითხვაში დასმულ სამსახურებთან ერთად რამდენიმე ტურისტული ჯგუფიც მონაწილეობდა. სცენარის მიხედვით, „ტურისტები“ ვითომდა ჩინეთში დაინფიცირდნენ და იქიდან აშშ-ს ეწვივნენ.

საინტერესოა, რომ 2019 წლის ოქტომბერში რამდენიმე ამერიკულმა კომპანიამ სწავლება ჩაატარა იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ უნდა ემოქმედათ ისეთი პანდემიის პირობებში, როგორც არის CAPS (ეს ვირუსი ბოლო დროს ხშირად ნახსენებ SARS-ზე უარესია).

მეოთხე შეპითხვა: თუკი აშშ-ის დაზვერვამ ხელისუფლებას ჯერ კიდევ გასული წლის ნოემბერში შეატყობინა ინფორმაცია კორონავირუსის შესახებ, რატომ არ მიიღეს ზომები - მომზადებულიყვნენ სათანადოდ?

განმარტება: დაზვერვამ მართლაც მოახდინა აშშ-ის ხელისუფლების ინფორმირება, აშშ-ის ხელისუფლებამ კი 13 მარტამდე საგანგებო მდგომარეობა არ გამოაცხადა.

მეხუთე და მეექვსე შეპითხვაში აშშ-ში დაინფიცირებულთა და გარდაცვლილების რაოდენობას ეხება და აქვს, ჩინეთის შეკითხვა ისევე ზომების მიღების დაგვიანებაში მდგომარეობს.

საინტერესოა მეშვიდე შეპითხვა: საიდან და როგორ მიიღო აშშ-მა კორონავირუსის შტამები ისე მოკლე დროში, რომ COVID-19 საინაალმდეგო ვაქცინის ტესტირებას შეუდეგა?

განმარტება: 16 მარტს გაზეთმა „The Wall Street Journal“-მა გაავრცელა ინფორმაცია, რომ მოხალი-

სებზე დაიწყო ვირუსის საინაალმდეგო ვაქცინის ტესტირება. ჩინური მხარე ამტკიცებს, რომ შტამების მიღების გარეშე, აშშ-ში ვაქცინის ტესტირებას ვერ დაიწყებდნენ.

ანი, ამ არის საინტერესო მომენტები: ექსპერტთა ნაწილი მიიჩნევს, რომ ამ შეპითხვით ჩინეთის კომპარტიმ საკუთარი თავი „ჩაუშვა“... ზოგი ექსპერტი იმასაც ვარაუდობს, რომ ჩინეთის ლაბორატორიიდან ეს შტამები გაძარცვა და ამაში აშშ-ის სპეცსამსახურების ხელიც ურევია. არის კიდევ ერთი ვარიანტი: იქნებ „შეპითხვების თეორიის“ მავნარი რაღაც იყო, რომელიც გოლო მომენტში ჩინეთმა დაარღვია? ეს ყველაფერი ალბათ, მომავალში გაიკვლია.

დარჩენილი 3 შეპითხვა ეხება კორონავირუსზე ინფორმაციის გავრცელებასა და ჩინელების ექვს აშშ-ის შიდა და სხვა ქვეყნებში მდებარე ლაბორატორიებზე, რასაც ყველა აბსურდულ საკითხად მიიჩნევს.

დღესასწაულები: ის შეკითხვები, რომლებსაც ჩინური მხარე გაზეთებსა და საინფორმაციო საიტებზე დაყრდნობით სვამს, შესაძლოა, არასერიოზულად იქნეს მიჩნეული, ერთადერთი საინტერესო მეშვიდე შეკითხვაა, რომელზედაც საფუძვლიანი პასუხი უნდა გასცეს არა მხოლოდ აშშ-მა, არამედ – ჩინეთის ხელისუფლებამაც.

თენგიზ ჩოგანიძე

ჭირბა თაში არ დასვლა! აშერიკელების ასე მოიქცეოდნენ?!

დღემდე მსოფლიოს თავსატეხად იქცა, კორონავირუსი ხელოვნურად შექმნილი ბიოიარაღია თუ ბუნებრივად გავრცელებული ვირუსი? კითხვებს ამჟამად იხილავს ისიც, რატომ გააქრეს ჩინელებმა ის მედიკოსები და ბლოგერები, რომლებიც კორონავირუსის გავრცელების შესახებ ყველაზე ადრე ალაპარაკდნენ?

პოლიტიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, ებრაელი დავით ბოთერა კორონავირუსის პანდემიას ძვირად ღირებულ ექსპერიმენტად მიიჩნევს, რომლის მიზნაც ადამიანთა მოდემის ხელოვნურად დადარჩევაა. მისი აზრით, ბუნებრივი გადარჩევის ბიოლოგიურ ბერკეტებს მხოლოდ გენეტიკური სიმტკიცე ვერ გადალახავს, ამას სჭირდება ხელოვნური იმუნიტეტის დანერგვა, ანუ ხელოვნურად გადარჩევა. დღეს კი ხელოვნურად გადარჩევის პროცესს ვირუსი კორონა ემსახურება.

დონალდ ტრამპს კორონავირუსთან დაკავშირებით ყველაზე მეტი კითხვა გაუჩნდა და ამის გამო ტრამპი არა მარტო ჩინელებს გადასწვდა, არამედ ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციაც დაადანაშაულა, რომელსაც „უნდა შერცხვს, რადგან გადაიქცა ჩინეთის პიარსააგენტოდ“.

ამერიკის ლიდერის თქმით, კორონავირუსის წარმოქმნასთან დაკავშირებით ბევრი უცნაური რამ ისმის, რასაც აშშ იძიებს. დონალდ ტრამპი არც მალავს, რომ განიხილავს ვარიანტებს, როგორ აგოს პასუხი პეკინმა, თუკი აღმოჩნდება, რომ ჩინეთი კოვიდის რეალურ მონაცემებს მალავდა. ტრამპი დარწმუნებულია, რომ ჩინეთი

ყველაფერს გააკეთებს იმისთვის, რომ მან ნოემბრის არჩევნები წააგოს.

ტრამპი – ჩინეთს, რუსეთი კი ტრამპს ადანაშაულებს კორონას გავრცელებაში. ჯერ კიდევ თებერვალში მომზადებული სიუჟეტით რუსეთის პირველი არხი შეეცადა, მაყურებელი დაერწმუნებინა, რომ კორონავირუსი ტრამპის შექმნილია და ეთნიკური ნიშნით ვრცელდება.

რას ფიქრობენ კორონავირუსის ხელოვნურად გავრცელებასთან დაკავშირებით ქართველი კლინიკისტები?

ინფექციური პათოლოგიის, შიდსისა და კლინიკური იმუნოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრის ექიმ-ეპიდემიოლოგი, მედიცინის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი **ოთარ ჩოკოშვილი** ფიქრობს, რომ ეს ისეთი თემაა, რომელზეც შეიძლება დაუსრულებლად ვიდავოთ, მაგრამ ჭეშმარიტებამდე ვერ მივიდეთ. მეცნიერი აცხადებს, რომ ამ დაავადების გავრცელების საშიშესაალო ვარიანტია: პირველი, რომ ვიდაცამ კორონა ხელოვნურად გავრცელდა და ტერორისტული მიზნების გამო შექმნა ახალი ვირუსი. თუმცა ამას სჭირდება საფუძველი, ვიდაც უნდა იყოს დაინტერესებული, ახალი ვირუსით ადამიანები მოკლას, დაავადდოს, რომელიდაც ქვეყანას ავნოს. ამ ვირუსმა კი დღესთვის მთელ მსოფლიოს ავნო, მათ შორის, ჩინელებს.

რაც შეეხება ჩინეთში ექიმების გაქრობის ფაქტს, ოთარ ჩოკოშვილის აზრით, თვით ამერიკაც რომ ყოფილიყო ჩინეთის ადგილას, სავარაუდოდ, ისიც დამალავდა კორონავირუსის შემთხვევებს. როგორც

წესი, როცა ვრცელდება დაავადებები და, ზოგადად, ჩვენს ცხოვრებაშიც ცუდი ფაქტის ხდება, რომელიც რეპუტაციას შეუღახავს ადამიანს, ამ ფაქტის გავრცელებას არავინ ცდილობს. მით უმეტეს, ეს შეხება ისეთ კონსერვატიულ ქვეყანას, როგორც ჩინეთია.

კორონავირუსის გავრცელება ორი მიზეზის გამო დაიშალა. პირველი მიზეზია, რომ ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ და საერთაშორისო ორგანიზაციებმა მასზე ისეთი რეაგირება არ მოახდინეს, რადგან მათ წინ ელოთ ორი დიდი გამოცდილება – „სარსისა“ და „მერსის“, რომლებზეც ფიქრობდნენ, რომ ეს ეპიდემიები საკმაოდ ადვილად გააკონტროლეს და, მიუხედავად იმისა, რომ მათ დიდი სიკვდილიანობა ჰქონდათ, ასე ფართოდ არ გავრცელდნენ მსოფლიოში. მეორე მიზეზი კი ის არის, რომ ჩინელებმა იფიქრეს, ამ ვირუსს მარტივად, ლოკალურად მოაგვარებდნენ.

ასე რომ, საერთაშორისო ჩარევამაც დაიგვიანა და მივიღეთ ის, რომ ვირუსი გავრცელდა სხვა ქვეყნებშიც, პირველ თვეებში გავრცელდა იქვე – კორეაში, იაპონიაში, ტაივანში, შემდეგ გადავიდა ამერიკაში, ევროპაში და დღეს უკვე მსოფლიო პრობლემა გახდა.

„ანალოგიურად ხდება შიდსის დროსაც. მე პირადად შიდსზე მუშაობის დიდი გამოცდილება მაქვს, 15 წელია, ამ დაავადებაზე ვმუშაობ და პაციენტები, როდესაც კარგად გრძნობენ თავს, ან დაავადება ისეთი სიმძიმით არ აქვთ, უფროსიან, ერიდებიან ჩვენს ცენტრში მოსვლას, წამლის დაღვევას, არ იჯერებენ და, სამწუხაროდ, ასე-

თი პაციენტები გართულდნენ მდგომარეობაში სხვა კლინიკიდან მოხვედრიდან ჩვენთან. კაცმა ტირი მალა და ტირიმა თავი ვერ დამალაო, ასე ხდება ხოლმე. ეს მარტო ჩინეთს არ დაემართა. ეს დაემართა ევროპის ქვეყნებსაც. ვთქვათ, ჩინელები პაციონსად არ მოიქცნენ და დამალეს ვირუსი, ამერიკელებს ეს რატომ დემართათ? რატომ ვერ დაიცვეს საკუთარი ხალხი ვირუსისგან? არც ისე მარტივი ყოფილა და, ალბათ, იმიტომ. ჩინეთმა ეს მაინც შეძლო“, – მიიჩნევს ოთარ ჩოკოშვილი.

კორონავირუსის ხელოვნურობასთან დაკავშირებით იმუნოლოგი დავით ნანობაშვილი აცხადებს, რომ გამოირიცხული არაფერია, მით უმეტეს, ჩინეთმა შესაძლოა მონაცემები დამალა, რადგან იქ კომუნისტური წყობაა და დახურული ქვეყანაა.

„მე საბჭოთა კავშირის დროს ვიცხოვრე. როცა ქვეყანა დახურულია, არც არის გასაკვირი, რომ რაიმე მონაცემები თავიდან დამალოს. ამერიკამ ახლა უნდა დაადგინოს, საიდან გაძვრა ეს ვირუსი. თუ ჩინელებს ლაბორატორიიდან გაუძვრათ ვირუსი, მაშინ, რა თქმა უნდა, დასჯიან ჩინეთს და გადაახდენინებენ თანხას. ხოლო, თუ მართლა ბაზრიდან განვითარდა შემთხვევით, მაშინ ვერ გადაახდენინებენ თანხას. კორონავირუსის სიტუაციას კიდევ ბევრი პოლიტიკოსი გამოიყენებს, თანაც არაერთი წელი. ეს უკვე პოლიტიკური თამაშებია, ისევე, როგორც ტრამპის ნათქვამი, რომ მისი ხელმეორედ გაპრეზიდენტება ჩინელებს არ უნდათ“, – აცხადებს დავით ნანობაშვილი.

ბარიამ ლოლაშვილი

საქართველო-რუსეთის მოლაპარაკების პროცესში უმნიშვნელოვანესი იყო საკითხი: რომელ საზღვრებში ცნობდა საბჭოთა რუსეთი საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკას? შემოშავებული იქნა ფორმულა: საბჭოთა რუსეთი საქართველოს ცნობდა ყოფილი თბილისისა და ქუთაისის გუბერნიების ფარგლებში. ეს ფორმულა საქართველოსთვის მისაღები იყო, თუ გუბერნიების საზღვრებზე მიწვეული იქნებოდა 1904 წლამდე არსებული საზღვრები. 1904 წლამდე თბილისის გუბერნიის მიწები და ზაქათალის ოკრუგი (ჭარ-ბელაქანი - საინგილო), ხოლო ქუთაისის გუბერნიის - სოხუმის ოკრუგი (აფხაზეთის სამთავროს ისტორიული ტერიტორიის უდიდესი ნაწილი) და ბათუმის ოლქი (აჭარა-ართვინი). 1904 წელს სოხუმის ოკრუგის (აფხაზეთის) ჩრდილო-დასავლეთი ნაწილი (ე.წ. გაგრის სექტორი) შავი ზღვის გუბერნიის გადასცეს. ცხადია, რუსეთს ხელს აძლევდა ქუთაისის გუბერნია 1904 წელს დადგენილ საზღვრებში განეხილა. ქართულმა დელეგაციამ ეს პრინციპული საკითხი არ დათმო. რუსეთმა უკან დაიხია. სოხუმის ოკრუგი (აფხაზეთი) მთლიანად საქართველოს საზღვრებში დარჩა. სახელმწიფო საზღვარი რუსეთსა და საქართველოს შორის ხელშეკრულების შესამე მუხლის პირველი პარაგრაფით ასე განისაზღვრა: „საქართველოსა და რუსეთს შორის სახელმწიფო საზღვარი გადის შავი ზღვიდან მდინარე ფსოზე ახახნას მთამდე, ახახნას მთაზე და აგაპეტას მთაზე, ყოფილი შავი ზღვის, ქუთაისისა და თბილისის გუბერნიების ჩრდილოეთ საზღვარზე ზაქათალის ოკრუგამდე, ზაქათალის ოკრუგის აღმოსავლეთ საზღვარზე სომხეთის საზღვრამდე“. როგორც ვხედავთ, ხელშეკრულების შესამე მუხლის პირველი პარაგრაფის ძალით ზაქათალის ოკრუგი (ჭარ-ბელაქანი - საინგილო) საქართველოს საზღვრებში რჩებოდა. საბჭოთა რუსეთის მიერ სოხუმის ოკრუგისა (აფხაზეთისა) და ზაქათალის ოკრუგის (ჭარ-ბელაქანი - საინგილო) საქართველოს ტერიტორიად აღიარება ქართული დიპლომატიის დიდ გამარჯვებად უნდა მივიჩნიოთ.

საქართველოსთვის ძალზე ხელსაყრელი იყო ხელშეკრულების მეოთხე მუხლი, რომლის პირველი პუნქტი იუნჯებოდა: „რუსეთი ვალდებულია იღებს, საქართველოს სახელმწიფოს შემადგენელ ნაწილად ცნოს ამ ხელშეკრულების III მუხლის I პარაგრაფით საქართველოსთვის შავი ზღვის გუბერნიის ტერიტორიის მიკუთვნების გარდა, რუსეთის ყოფილი იმპერიის გუბერნიები და ოლქები: თბილისის გუბერნია, ქუთაისის გუბერნია და ბათუმის ოლქი ამ გუბერნიებისა და ოლქის ყველა მახრითა და ოკრუგით, ასევე ზაქათალისა და სოხუმის ოკრუგები“.

ამრიგად, ძირძველი ქართული ტერიტორია, ჭარ-ბელაქანი (საინგილო), იგივე ზაქათალის ოკრუგი, საქართველოს კუთვნილ ტერიტორიად ცხადდებოდა, რასაც საბჭოთა ზეგავლენის მხრიდან სასტიკი პროტესტი მოჰყვა.

არანაკლებ მნიშვნელოვანი იყო მეოთხე მუხლის მეორე პარაგრაფიც, რომელიც სამხრეთ კავკასიის ტერიტორიის ხარჯზე საქართველოს ტერიტორიის გაზრდის ფორმალურ შესაძლებლობას იძლეოდა: „მომავალში, საქართველოსა და სხვა სახელმწიფოებს შორის, გარდა რუსეთისა, ურთიერთობის გარკვევის კვალთან, ამ სახელმწიფოებსა და საქართველოს შორის არსებული იმ საზღვრების გარდა, რომელიც ამ ხელშეკრულების III მუხლშია აღწერილი, რუსეთი მზადყოფნას გამოთქვამს საქართველოსა და ამ სახელმწიფოებს შორის დადებული ხელშეკრულების ძალით საქართველოს შემადგენლობაში შესულად ცნოს ყოფილი კავკასიის სამეფისნაცვლის ესა თუ ის ნაწილი“.

ძალზე არახელსაყრელი, მძიმე იყო საქართველოსთვის ხელშეკრულების მეხუთე მუხლი, რომელიც ათი პუნქტისაგან შედგებოდა. მეხუთე მუხლი საქართველოს ავალდებულებდა: 1. საქართველოს მთავრობას დაუყოვნებლივ უნდა დაეპატიმრებინა და საკონცენტრაციო ბანაკებში მოეთავსებინა ხელშეკრულების დადების მომენტისთვის საქართველოს ტერიტორიაზე მყოფი საბჭოთა რუსეთის მთავრობისადმი მტრულად განწყობილი და რუსეთში არსებული ხელისუფლების დამხობის მოსურნე სამხედრო და სამხედრო-საზღვაო ნაწილები, ასევე იმ პოლი-

ტიკურ და სამხედრო ძალთა წარმომადგენლები, რომლებიც თავს აცხადებდნენ რუსეთის მთავრობად, ან რუსეთის რომელიმე ნაწილის მთავრობად; 2. საქართველოს მთავრობას დაუყოვნებლივ უნდა განეიარაღებინა საქართველოს ნავსადგურებში მყოფი საბჭოთა რუსეთის მთავრობისადმი მტრულად განწყობილი სამხედრო და პოლიტიკური ძალთა კუთვნილი გემები, ხოლო ეკიპაჟის წევრები საკონცენტრაციო ბანაკებში მოეთავსებინა; 3. საქართველოს მთავრობას დაუყოვნებლივ, ყოველგვარი პირობის გარეშე, უნდა გადაეცა რუსეთისთვის საქართველოს ტერიტორიაზე განიარაღებულ საბჭოთა რუსეთისადმი მტრულად განწყობილ სამხედრო და პოლიტიკურ ძალთა მთელი ქონება, მათ შორის სამხედრო ქონებაც (სამხედრო გემები, არტილერია, ავიაცია და სხვ.); 4. რუსეთი პირობას დებდა, რომ სიკვდილით

მიის სამხედრო გემები საქართველოს მთავრობასთან საიდუმლო შეთანხმებით დროდადრო იყენებდნენ საქართველოს ნავსადგურებს სანავის, სურსათისა და წყლის მარაგის შესაცვებად. მოხალისეთა არმიის ზოგიერთი სამხედრო შენაერთი დროებით განლაგებული იყო საქართველოს ტერიტორიაზე. საბჭოთა რუსეთის დაზვერვას, ცხადია, ყოველთვის ამის თაობაზე ცნობები ჰქონდა. 1920 წლის 7 მაისის ხელშეკრულების მეხუთე მუხლი რომ ძალზე მძიმე და დამამცირებელი იყო საქართველოსთვის, ამაზე დღეს არავინ დავობს, მაგრამ საქართველო იძულებული იყო მიეღო იგი. ჩვენ ზემოთ საბჭოთა რუსეთთან ესტონეთის, ლიტვის, ლატვიისა და ფინეთის მიერ 1920 წელს დადებული ხელშეკრულებები ვახსენებ. რუსეთთან საომარი მოქმედებების შეწყვეტისა და დამოუკიდებლობის აღიარების სანაცვ-

ტიული რესპუბლიკის სუვერენიტეტს და საქართველოს აყენებდა მეტად მძიმე მდგომარეობაში. კერძოდ, მეათე მუხლი ასეთი შინაარსისა იყო: საქართველო ვალდებულია იღებდა, სასჯელისაგან, სასამართლო ან ადმინისტრაციული დევნისაგან გაეთავისუფლებინა ყველა პირი, რომელიც საქართველოს ტერიტორიაზე რუსეთის სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის ან კომუნისტური პარტიის სასარგებლოდ საქმიანობისთვის იდევნებოდა. მეათე მუხლს ჰქონდა შენიშვნა: საქართველო ვალდებული იყო, ზემოთხსენებული საქმიანობისთვის მსჯავრებული ყველა პირი დაუყოვნებლივ გაეთავისუფლებინა.

ეს იმის მაუწყებელი იყო, რომ საბჭოთა რუსეთმა საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის საშინაო საქმეებში (სამართალწარმოებაში) ჩარევის უფლება მიიღო.

სრუ დაეპყრობა მაშინაც უკადრებელი იკადრა!

საქართველო-რუსეთის 1920 წლის 7 მაისის „სამუხიდოპო“ ხელშეკრულება

ვ. ვრანჯილი

ნ. იუდენიჩი

არ დასჯიდა საქართველოს მიერ რუსეთისთვის გადაცემულ პირებს; 5. საქართველოს ხელისუფლებას ქვეყნის ტერიტორიიდან უნდა გაეძევებინა ყველა სახის სამხედრო შენაერთი, რომელიც არ შედიოდა ქართული ჯარის შემადგენლობაში; 6. საქართველოს მთავრობას მომავალშიც არ უნდა დაეშვა თავისი ქვეყნის ტერიტორიაზე ისეთი სამხედრო შენაერთების არსებობა, რომლებიც არ შედიოდნენ ქართულ ჯარში; 7. საქართველოს მთავრობას ქართულ ჯარში არ უნდა მიეღო, მათ შორის მოხალისეულად, საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული და საბჭოთა რუსეთისადმი მტრულად განწყობილ სამხედრო შენაერთებში მომსახურე პირები, რადგან ისინი ეროვნებით ქართველები არ იყვნენ; 8. საქართველოს მთავრობას თავისი ქვეყნის ტერიტორიაზე არ უნდა გაეჩერებინა ისეთი ძალები, რომლებიც მიზნად ისახავდნენ საბჭოთა რუსეთში არსებული წყობილების დამხობას. ამასთან ერთად, ამ ძალებისთვის არ უნდა მიეცა უფლება, საქართველოს ტერიტორია გამოეყენებინათ იმ ტვირთის გადასატანად, რომელიც რუსეთთან ომში იქნებოდა გამოყენებული; 9. ის ჯგუფები და პირები, რომლებიც არ შეასრულებდნენ მერვე პუნქტით განსაზღვრულ პირობებს, საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობას უნდა დაეპატიმრებინა; 10. მეხუთე მუხლის მეხუთე პუნქტის შესრულება საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობას უნდა დაეწყო დაუყოვნებლივ და რაც შეიძლება მალე დაესრულებინა.

ხელშეკრულების მეხუთე მუხლი ეხებოდა მოხალისეთა არმიას, რომელიც გენერალ პეტრე ვრანჯელის სარდლობით 1920 წლის გაზაფხულზე სამხრეთ რუსეთიდან მოსკოვისაკენ მოინეცდა. პეტრე ვრანჯელის არ-

ლოდ, ამ ქვეყნებს ბევრ დამობაზე მოუწიათ წასვლა. ჯერ კიდევ რუსეთთან ხელშეკრულების დადებამდე, 1919 წლის შემოდგომაზე, გენერალ ნ. იუდენიჩის არმიის პეტროგრადზე შეტევის დროს, მრავალგზისი თხოვნის მიუხედავად, საბჭოთა რუსეთის მხრიდან მომავალში მოსალოდნელი აგრესიის შიშით თავისი ანტირუსული განწყობილებით ცნობილმა ესტონეთის, ლიტვის, ლატვიისა და ფინეთის პოლიტიკურმა ლიდერებმა გენერალ ნ. იუდენიჩს სამხედრო დახმარებაზე უარი უთხრეს. გენერალ ნ. იუდენიჩის არმია დამარცხდა. ბოლშევიკური პეტროგრადი გადარჩა. 1920 წლის 2 თებერვლის ესტონეთ-რუსეთის ხელშეკრულების მეშვიდე მუხლი სიტყვა-სიტყვით ემთხვეოდა საქართველო-რუსეთის 1920 წლის 7 მაისის ხელშეკრულების მეხუთე მუხლს. 1920 წლის 12 ივლისის ლიტვა-რუსეთის ხელშეკრულებაში თითქმის უცვლელად შევიდა საქართველო-რუსეთის ხელშეკრულების მეხუთე მუხლის რამდენიმე პარაგრაფი.

იმ ვალდებულებების სანაცვლოდ, რომლებიც ხელშეკრულების მეხუთე მუხლის ძალით საქართველოს დაეკისრა, რუსეთი მეექვსე მუხლით ვალდებულია იღებდა: რუსეთს თავის ტერიტორიაზე არ უნდა დაეშვა და არ უნდა გაეჩერებინა არცერთი ჯგუფი და ორგანიზაცია, რომლებიც თავს საქართველოს ან მისი ტერიტორიის ნაწილის მთავრობად აცხადებდნენ. მიუხედავად იმისა, რომ ამ ხელშეკრულების დადებამდე და დადების შემდეგაც რუსეთი თავის ტერიტორიაზე აჩერებდა, შეიარაღებითა და ფინანსებით ეხმარებოდა აფხაზ და ოს სეპარატისტებს, ქართველ ბოლშევიკებს. ხელშეკრულების მეათე მუხლი უკვე აშკარად ხელყოფდა საქართველოს დემოკრა-

ხელშეკრულების მეოთხე მუხლის ძალით, საქართველოსა და რუსეთს შორის უმოკლეს ვადაში უნდა დამყარებულიყო დიპლომატიური და საკონსულო ურთიერთობა.

ხელშეკრულების მეოთხე მუხლი ითვალისწინებდა ორმხრივი კომისიის შექმნას, რომლის კომპეტენციაში შეედიოდა საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედი ყოფილი რუსეთის იმპერიის ცენტრალური ხელი-სუფლების დაწესებულებების, სასამართლო და ადმინისტრაციული დაწესებულებების არქივების, ასევე სამოქალაქო მდგომარეობის აქტების რუსეთისთვის გადაცემა.

საქართველო-რუსეთის 1920 წლის 7 მაისის ხელშეკრულება, როგორც მე-16 მუხლი იყო აღნიშნული, ძალაში შედიოდა ხელმოწერის დღიდან და რატიფიკაციას არ საჭიროებდა.

1920 წლის 7 მაისსვე გრიგოლ ურატაძემ და ლევ კარახანმა ხელი მოაწერეს ხელშეკრულების საიდუმლო დამატებას, რომელიც ორი მუხლისაგან შედგებოდა. საიდუმლო დამატების პირველი მუხლი ფეხქვეშ თევდავა საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის სუვერენიტეტს. პირველი მუხლი ასე იყო ჩამოყალიბებული: საქართველოს მთავრობა ვალდებულია იღებდა, ეცნო ქვეყნის ტერიტორიაზე მოქმედი კომუნისტური ორგანიზაციების თავისუფალი არსებობისა და მოღვაწეობის უფლებას, კერძოდ, კრებების თავისუფლად მოწყობისა და გამოცემის უფლებას, მათ შორის პერიოდული გამოცემის უფლებაც. საქართველოს მთავრობას არ შეეძლო, ადმინისტრაციულ და სასამართლო პასუხისგებაში მიეცა პირი, რომელიც ქვეყნის ტერიტორიაზე კომუნისტური პროგრამის საჯარო პროპაგანდას ეწეოდა. სასამართლო და ადმინისტრაციულ პასუხისგებაში ვერ მიეცემოდა ვერც ორგანიზაცია, რომლის მოღვაწეობაც კომუნისტურ პროგრამას ემყარებოდა. ყოველივე ეს კი იმას ნიშნავდა, რომ საბჭოთა რუსეთის მეხუთე კოლონა ხელშეუხებლად ცხადდებოდა და მისი ძირგამომთხრელი საქმიანობა ვერ დაისჯებოდა. 1920 წლის 7 მაისის საქართველო-რუსეთის ხელშეკრულების საიდუმლო დამატებაც ხელმოწერის მომენტიდანვე შედიოდა ძალაში და რატიფიკაციას არ ექვემდებარებოდა.

1920 წლის 12 მაისს გრიგოლ ურატაძისა და ლევ კარახანის მიერ ხელმოწერილი დამატებითი შეთანხმება მიზნად ისახავდა საქართველო-ზერბაიჯანის სახელმწიფო საზღვრის დადგენას. დამატებითი შეთან-

ხმების პირველ მუხლში აღნიშნული იყო: სადავო ტერიტორიის სახელმწიფოებრივი კუთვნილების გარკვევის მიზნით რუსეთის, საქართველოსა და აზერბაიჯანის წარმომადგენლებისაგან უნდა შექმნილიყო სამთა კომისია, რომლის თავმჯდომარეც რუსეთის წარმომადგენელი იქნებოდა. ცხადია, შერეული კომისიის მუშაობის პერიოდში საბჭოთა რუსეთი საბჭოთა აზერბაიჯანს დაუჭერდა მხარს და სასაზღვრო ხაზიც აზერბაიჯანის სასარგებლოდ დადგინდებოდა. საბჭოთა რუსეთს რომ ასეთი სურვილი არ ჰქონოდა, მაშინ 1920 წლის 12 მაისს დამატებით შეთანხმებას ხელი არც მოეწერებოდა, რადგან ძირითადი ხელშეკრულების მეოთხე მუხლით ზაქათალის ოკრუგი (ჭარბელაქანი - საინგილო) საბჭოთა რუსეთმა საქართველოს ტერიტორიად ცნო და ამ საკითხის ხელახალი განხილვა საჭირო აღარ იყო. ასეთი დასკვნის გაკეთების უფლებას გვაძლევს ის, რომ 12 მაისის დამატებითი შეთანხმება აზერბაიჯანის პროტესტის შემდეგ გაფორმდა.

ამრიგად, საქართველო-რუსეთის 1920 წლის 7 მაისის ხელშეკრულება, 7 მაისის საიდუმლო დამატებითი და 12 მაისის დამატებითი შეთანხმებით არ შეიძლება ერთმანი შენელონად შეფასდეს. ხელშეკრულების შეფასებისას უნდა გავითვალისწინოთ ორი მომენტი:

პირველი. საბჭოთა რუსეთის მიერ საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის დე იურე ცნობა იყო უაღრესად დიდი მნიშვნელობის მოვლენა და ხელს უწყობდა საქართველოს დამოუკიდებლობის საერთაშორისო აღიარებას;

მეორე. ხელშეკრულება საბჭოთა რუსეთის საშუალებას აძლევდა: საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკასთან ომის შემთხვევაში აქტიურად გამოეყენებინა მესხეთე კოლონა, რომლის ხელშეუხებლობის გარანტიას ხელშეკრულებამ იძლეოდა.

საქართველო-რუსეთის 1920 წლის 7 მაისის ხელშეკრულების დადებიდან ცხრა თვის შემდეგ (1921 წლის 11-12 თებერვლის ღამით) საბჭოთა რუსეთმა ომი დაიწყო საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის წინააღმდეგ და დაიპყრო იგი. ამ მოვლენით დავინყვება არ მისცემია 1920 წლის 7 მაისის ხელშეკრულება. 1921 წელს ემიგრაციაში წასული საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი ძლიერი არგუმენტი, სხვა არგუმენტებთან ერთად, საქართველოს განთავისუფლებისთვის ბრძოლაში იყო ის, რომ საბჭოთა რუსეთმა დაიპყრო მის მიერვე დე იურე ცნობილი საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა. ამ ბრძოლას შედეგი არ მოჰყოლია, მაგრამ არა იმიტომ, რომ საქართველოს მთავრობას არგუმენტები არ გააჩნდა, არამედ იმიტომ, რომ საერთაშორისო ასპარეზზე შექმნილი ვითარება (საბჭოთა რუსეთის მიერ ურთიერთობის მოგვარება ინგლისთან, საფრანგეთთან, გერმანიასთან, ოსმალეთთან) ხელსაყრელი არ იყო საქართველოს დამოუკიდებლობის აღსადგენად. გავიდა ათწლეულები. XX საუკუნის 80-იან წლებში საქართველოში აზერბაიჯანული ეროვნული მოძრაობა სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის სამართლიანობას სხვა არგუმენტებთან ერთად ისევ ზემოთ ხსენებული არგუმენტით ასაბუთებდა: 1921 წლის თებერვალ-მარტში საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა დაიპყრო საბჭოთა რუსეთმა, იმ ქვეყანამ, რომელმაც 1920 წლის 7 მაისის ხელშეკრულებით დე იურე ცნო საქართველოს დამოუკიდებლობა.

1920 წლის 7 მაისის საბჭოთა-რუსეთის ხელშეკრულების ანაღმითი საბარტოვოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ხელისუფლებაზე მოგვამს დაუბრუნებელი არგუმენტი სახელმწიფო-ებრივის აღდგენისთვის ბრძოლაში.

მანსტანგ გურული, საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის პროფესორი, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი.

უპიიპას განსაცდელს გავუძელით! PANDEMIA

კლასტერი კი არა - წყარო!

პანდემია ადრეც იყო. დიას, კაცობრიობის თავისი არსებობის მანძილზე არაერთი უბედურება ახსოვს, რომელიც მთელს პლანეტაზე გადამდები სენის გავრცელებასთან იყო დაკავშირებული. ყველას გახსენება შორს წაგვიყვანს, ამიტომ დავასახელებთ ერთს, 1918-1919 წლების გრიპის ეპიდემიას, რომელიც ესპანეთიდან გავრცელდა და „ისპანკა“-ს სახელით იყო ცნობილი. მაშინ ამ სენმა მსოფლიოს 500 მილიონამდე ადამიანი შეიპყრო, მათგან 20 მილიონი გარდაიცვალა.

მომსრე ვარ იმ ადამიანებისა, ვინც გადარჩა, მათ შორის მედიკოსებისაც, ვინც მომსვრელ სენულეობაზე მოგვითხრობდნენ, კერძოდ იმაზე, რომ თითქმის არცერთ ქვეყანას არ გააჩნდა სენის გამოცნობის, მკურნალობის და თავიდან აცილების საშუალებები; უფრო მეტიც, არ არსებობდა ტრანსპორტის და კავშირგაბმულობის ისეთი სახეები, რომლებიც ექიმებს ხელს შეუწყობდა პაციენტებთან მისვლასა და დროულად მკურნალობის დაწყებას.

წარსულის ამ საზარელი ამბების გახსენება დამჭირდა იმისთვის, რომ დღეს, ამ ძნელბედობის დროს, ყოველდღიურად მრავალი შეცდომა-შეუსაბამობის და ძრწოლის ფონზე, რომელიც თავისთავად არის სენის გავრცელების ერთ-ერთი ბიჭი, მოსახლეობა დაწყნარდეს, პირველ რიგში ყველამ უნდა იცოდეს, რომ სამყაროში ასეთი მოვლენები სხვადასხვა მასშტაბით იჩენს თავს, მაგრამ ადამიანის გონება და გენია აპარატებს მას, თუმცა, არა მსვენარლის გარეშე!

საქართველომ გადამდებ სენულეებთან ბრძოლის გამოცდილება ძველთაგანვე შეიძინა, რაც განსაკუთრებით გამოჩნდა 1970 წელს ქოლერის პანდემიის დროს, როცა იგი მთელს საბჭოთა კავშირში მქინარებად, მაგრამ დასნეულბულთა და გარდაცვლილთა რიცხვი მკაცრად იყო გასაიდუმლოებული.

მიუხედავად ასეთი ზენოლისა, მთელს სსრკ-ს მაშინ პირველი სიგნალი საქართველომ მიანოდა, როცა უზბეკეთიდან ბათუმი ჩამოსულ სტუდენტთაგან ერთ-ერთს დაუდგინდა ქოლერა. მართალია, მისი გადარჩენა მოულოდნელობის გამო ვერ მოხერხდა, 17-ს სენი შეეყარა, მაგრამ გარდაცვალება ამ ერთი შემთხვევით ამოინურა.

არ შეუდგებინ ინფექციასთან ბრძოლაში აქტიურად ჩაბმული ექიმების გვარების ჩამოთვლას, მათი ნაწილი დღესაც ღირსეულად უმკლავდება საშიშ სნეულბებს.

პირადად მე რამდენიმე **პანდემიის** (ტიფები, დიფტერია, ქუნთრუშა, დიზენტერია) და **პანდემიის** (ქოლერა) მომსრე და მათთან ბრძოლის მონაწილე ვარ (უხერხულია საკუთარ თავზე დაწვრილები უბარა) და ჩემში დიდ გავრცელებას იწვევს, როცა ასეთი სამედიცინო წარსულის მქონე ქვეყანას, ვახტანგ ბოჭორიშვილის სკოლას, იქ და სხვა კლინიკებში მომუშავე ეპიდემიოლოგებს სრულიად გაუთვითცნობიერებელი, უმაქნისი და ზერელე „მეცნიერი“ რაღაც გამოგონილ უყურადღებობას, არაკვალიფიციურობას სწამებენ! უყურადღებობას სწამებენ იმ ადამიანებს, რომლებიც 24 საათი, საკუთარი ჯანმრთელობის და სიცოცხლის საფრთხის ხარჯზე ძალას არ ზოგავენ.

ჩემთვის გაუგებარია ამერიკაში მცხოვრები ექიმის, ვინმე გურულის დამუნათება, კორონავირუსის სამკურნალო პრეპარატზე, აგრეთვე ადგილობრივი პოლიტიკოსების ზედაპირული და უარყოფითი მსჯელობა ტესტირებაზე, მკურნალობის დაწყების ვადებზე, ეპიდემიოლოგიის რეჟიმზე და ა. შ., რომელთაც აკნინებენ გამოცდილი, ყოვლად სანდო და მაღალი დონის სპეციალისტების საქმიანობას, რომელთა გვარ-სახელი, დარწმუნებული ვარ, საპატიო ასოებით ჩაინერება სამედიცინო აზროვნების განვითარების ისტორიაში. ისინი გადაეღობნენ მძიმე სენს ისე მედგრად, რომ მსოფლიოში ჩვენს ქვეყანას 49-ე ადგილი უკავია. სენის გავრცელების და გარდაცვლილთა სიმძირის მაჩვენებლით საქართველოს უსწრებს მხოლოდ 4 ჯგუფი ქვეყანა: ლიხტენშტეინი 38 000 მცხოვრებით, მონაკო - 32 000, ვატიკანი - 1 000 და მონტენეგრო - 600 ათასი მცხოვრებით. ოთხივეს მოსახლეობის რიცხვი და ტერიტორია მთლიანად საქართველოს ტერიტორიასა და მოსახლეობაზე ბევრად ნაკლებია!

რა გრჯით თქვენ, უეცრო და ბოროტების მთესველნი, ჩაიკმინდეთ ხმა და ჩვენთვის, თქვენთვის თავდადებულ მკურნალებს თქვენი ყიამყარალობით ნუ დაუმატებთ ზედმეტ საფიქრალს მაშინ, როცა მათი ჭკუა-გონება მხოლოდ სნეულის გადარჩენაზე უნდა იყოს მიმართული.

მრავალი უგუნური გამოხატვამიდან ერთ ციტატას მოვიტან, რომელიც ჩვენს „ერთგულ დამცველს“ ნინო ლომჯარიას ეკუთვნის: „სამედიცინო ენაზე იესო ქრისტეს სიკვდილის უშუალო მიზნად ასფიქსია გაურღმდება. დღეს ჩვენს რეანიმაციებში(?) ადამიანები იგუდებინან... არაფერი შეცვლილა, ფარისევლებმა ისევ გაიმეტეს დაუცველი ადამიანები ჯვარცმისთვის, ხოლო ხელისუფალმა ხელები დაიხანა... უფროსისტმა გია გაბრიჭიძემ საკადრისი პასუხი გასცა და ეს შარახვეტია ქალი ათეისტს, იელოველს, იაკუტელ შამანს შეადარა. დავამატებდი, რომ იგი ბოროტი სული, სახანა, ანტიქრისტია, რომელსაც მიზნად დაუსახავს მის დასაცველ მრევლს თეთრი შავად მოაჩვენოს, ჩვენს თავდადებულ მკურნალებს ტალახი ესროლოს.

მე მრავალი ათეული ნელია მედიცინასთან უშუალო კავშირი მაქვს და ხანგრძლივი პერიოდი სულ იმაზე ვზრუნავ, რაც შეიძლება ცოტა ადამიანი დასნეულდეს. ენა როგორ მომიბრუნდება, მტერსაც არ ვუსურვებ უნდომად ყოფნას, მაგრამ ამ უსინდისო ქალის ქვეყნად ცხოვრებაში პირველად არაეთიკური, საძრახისი სურვილი გამოჩინა, რომ შეეყაროს პანდემიური სენი და ჩვენი ექიმების ხელში მოხვდეს, საკუთარი თვლით ხომ დაინახავს, ჩვენი რეანიმატოლოგები როგორ „გუდავენ“ პაციენტებს. მაშინ მისი მყრალი ენა მედიკოსებს ვეღარ შეადარებს იესო ქრისტეს მწამებელ ფარისევლებს. ექიმების წარმატებას დიდად შეუწყობს ხელი საქართველოს ხელისუფლების მხარდაჭერამ. ბნელი ძალები ბევრს ეცადნენ აღდგომის დღეებში უშუალოდ ჩამოეღებოთ მთავრობასა და ეკლესიას შორის, მაგრამ მოვლენები პირიქით განვითარდა: ეს ორი უმაღლესი საერო და სასულიერო ინსტიტუტია ყველაფერზე შეთანხმდნენ. დედაეკლესიამ დაიცვა არამარტო ეპიდემიოლოგთა რეკომენდაციები, არამედ ბოლომდე ქრისტული ერთგული დარჩა და ღირსეულად ჩაატარა საყოველთაოდ დიდი პატივის ღირსი დღესასწაული. მრევლმა თავისი წესრიგი და მისმა საქმემპყრობელმა თავისი გონიერებით გააოცა და ეკლესია ერთმორწმუნენი: ბერძენები, ბრიტანელები, იტალიელები, ამერიკელები და მთელი საქრისტიანო სამყარო.

მივმართავ უფრანლისტებსაც: თქვენ დიდ როლს ასრულებთ ადამიანთა ცნობიერებაში საშიშ სენთან ბრძოლის მარტივი წესების გასაგებად, ხელმისაწვდომად გავრცელებაში, რისთვისაც ჩვენს მადლიერებას იმსახურებთ, თუმცა, ზოგჯერ სმამალალი, შემაძრწუნებელი ხმით აძლიერებთ ხალხში ისედაც გაიფიქრულ შიშს და უიმედობას.

აბა, როგორი მოსასმენია ყოველდღე, თითქმის ყოველ ნახევარ საათში, სასწარმკვეთილი შეცხილი - „ბოლნისი და მარნეული კარანტინშია მოქცეული“, რაც მსმენელ-მაყურებლისთვის კარგადაა ცნობილი და საკმარისია მხოლოდ ამ რაიონების დასახელება.

„დაილუბა“ ამდენი, „გამოჯანმრთელდა“ ამდენი, „ფარცხანაყანევის კლასტერი“ და ა. შ. დალუბა ძალადობით, კატასტროფით, ექიმთა უყურადღებობით სიცოცხლის შეწყვეტას გულისხმობს, ე.ი. კრიმინალია, ხოლო ჩვენთან, გარდაცვალების ყველა შემთხვევა მათივე ჯანმრთელობის მძიმე მდგომარეობამ განაპირობა და დარწმუნებული ვარ, ერთსადაიმდე პაციენტში მძიმე სნეულბათა თავმოყრა კორონავირუსის გარეშეც მალე შეინიშნება მათ სიცოცხლეს (გარდაიცვლებოდნენ და არა დაილუბებოდნენ).

რაც შეეხება გამოჯანმრთელებას (ეს ექიმებსაც ეხებათ), ასეთი კარგზე კარგი სიტყვა მართლაც არსებობს ქართულ მეტყველებაში, მაგრამ მას მხოლოდ სამეცნიერო რეუბში თუ გაიგონებთ. ხომ არ აჯობებს უფრო მარტივი და სასიამოვნოდ მოსასმენი სიტყვა „განკურნება“ გამოვიყენოთ?!

ჩვენი მთავრობა ბოლო დროს ისედაც გადატვირთულია აუცილებლად სახარის უსწრ სიტყვებით, ამიტომ მათგან თავი უნდა შევიპაროთ, მით უმეტეს მაშინ, როცა გვაქვს ქართულად შესაძლებელი და კითხვად შეღარი სიტყვა. მხედველობაში მამს ახლად შეიშალული „კლასტერი“, რომელიც „წყაროს“ ნიშნავს და გაუგებარია, რატომ ვამბობთ „ფარცხანაყანევის კლასტერს“ და არა „ფარცხანაყანევის წყაროს“.

მოსახლეობები გახდა ტელეჟურნალისტებისგან სიტყვა „ეგრეთნოდებულის“ გაგონებაც. რატომაა ეგრეთნოდებული ცხელების ცენტრი, დახლი, მიმღები, კომენდანტის საათი, კარანტინი და ა. შ.

მიმანია, რომ ეს ტერმინი ზოგჯერ აფხაზეთთან მიმართებაშიც ზედმეტია და ყურსჭრის. კი ბატონო, იგი შეესაბამება მთავრობას, პრეზიდენტს, მინისტრებს და ა. შ. მაგრამ მარნეულში თუ კარანტინია, რატომაა ფსოუს კარანტინი ეგრეთნოდებული?

ეს ისე, სხვათაშორის. თუმცა, ისტორიისთვის, დიდებული ქართული ენისთვის თითქოსდა „მეორეხარისხოვან“ საკითხებსაც ყოველთვის უნდა მიეცეს საჭირო ყურადღება.

საშიშ სენთან ბრძოლაში მთავარი საქმეა კარანტინების და სხვა შეზღუდვების დროულად დაწყება. საქართველოს მთავრობამ, ჯანმრთელობის და შინაგან საქმეთა სამინისტროებმა კარგად გაათვლილ და მოაზრებულ შეზღუდვები შემოიღეს. ეტაპობრივად მათი მოხსნის ჯერიც დადგა. დარწმუნებული ვარ, ახლაც დაცული იქნება თანმიმდევრობა.

ჩემი აზრით, პირველ რიგში აუცილებელია გაახსნათ ტანსაცმლის, ფეხსაცმლის, რკინა-კაველის, სამრეწველო მალაზიები, რადგანაც მათი საქონელი ეპიდემიოლოგიურ საფრთხეს ნაკლებად ქმნიან, მთელი დღის განმავლობაში ტანსაცმლის და ფეხსაცმლის მალაზიებს ისედაც თითო-ორი კლინტი თუ ესტუმრება.

უპიიპას განსაცდელს, რომელმაც უნდა შეცვალოს გონიერი ადამიანის აზროვნება და ცხოვრების წესი, გადავუჩინოთ და სწორად ახლა მთავარი შევასრულოთ ყველა რჩევა-დარიგება, რაც თავიდან ავაპაცილავს საშიშ ინფექციის შეყვას. საბჭოებანი ფრანგ „ყველა ერთისთვის და ერთი ყველასთვის“ ზედგამოჭრილია დღევანდელი ვითარების დროს.

ჩვენი ხელისუფლების, მედიკოსების, პოლიციელების, სახმადროების მწყობრი და დაუღალავი ბარჯის შედეგად მთავარი სიძნელე თითქმის გადავლახეთ, ცოტა დაგვრჩა და უფლის ნებით მალე ჩავვაბრუნებ ჩვეული ცხოვრების უფარულში.

რამაზ სურმანიძე, ბათუმი

თითქოს ილია გვერუდულაძეს

როსტომ ჩხეიძის „მუხა უდაბნოში“

როსტომ ჩხეიძის ეს ახალი მოთხრობის წიგნი, ამჟამად ილია ჭავჭავაძის „მუხა უდაბნოში“, თან, დიდი სიხარული მოიყვარა. აქამდე ისე ხომ გული მიძვინვარდა, ახლა სულ სხვაა ეს გულისძვრა. სიხარული – არა საზეიმო, სადაფნალარო, უფრო – ჩემი, ჩემი კი არა – მშვიდი, მტკიცე. ნეტა თუ შეეფერება სიხარულს ეპითეტად მტკიცე? მაგრამ იყოს, რაც არის.

ყვითელი, უდაბნოსფერი ყდა (გია არამულის მიერ დიდი ხელნაწერით შესრულებული), უდაბნოს, განწირულობის, უსიცოცხლობის შეგრძნება და ამ უდაბნოში მწვანე, სიცოცხლის ფერად გამარჯვებული ძლიერი ხე, მუხა – ილიას სილუეტით, თაბისის სუნთქვა...

მაკა ჯახაძის წიგნის „ფიჭვები უდაბნოში“ ყდაც ყვითელია მწვანე წარწერით. არ არის შემთხვევითი მსგავსება. ის ფიჭვები ამ ძლიერი მუხის ამონაყარნი არიან. ავი აქვია ილიამ თავის განშემო მთელი მუხაწიანი მუხანარად, მიხილ ჭავჭავაძის ამ შესანიშნავი მეთაფორული მიგნების არ იყოს.

თითქოს ყველაფერი ვიცი, რაც ამ წიგნში უნდა ეწეროს, თუმცა, ცხადია, ისიც მომესვენება, რომ არაფერიც არ ვიცი.

მშვიდრით მივვარდი (სხვა მწყურვალდრით დავეწაფე, იტყობა). ჯერ მხოლოდ ერთი თავი წავიკითხე. რა დროს გამომხარებოდა, იტყობი და მართალიც იქნებოდა, მაგრამ ერთი ყლუპი ხომ ვიგეძე და აი, რა დადნა იმ ყლუპისგან. ისეთი წიგნია, სრულ სიმყურვალეში რომ უნდა გაუყურდე, გულისყური გაუსხნა და ცხადად გაიგონებ, როგორ გეჭურჩულება ილია – უფრო ახლობლური, უფრო ამაღლებელი და სანეტარო რა უნდა იყოს?! მადლიდანაც (ცის იქით რომ ცაა) უთუოდ გაიგონებ და შეიგრძნობ რაღაც მისტიკურსაც და მეტისმეტად რეალურ-მიწიერსაც.

როგორ მინდოდა, რომ უხვ და ფუჭსიტყვაობა ამერიდებინა თავიდან! საერთოდაც, დემილით შეიძლება ყველაფრის გამოხატვა, მაგრამ ამა ჩემი არასრულ-

როსტომ ჩხეიძე
მუხა
უდაბნოში

ილია ჭავჭავაძის
ცხოვრების
ქრონიკა

დღევანდელი გადმოსახედიდან აშკარად და ნათლად ჩანს. ახ, ნეტავი შენო, – შენატროდა მეურმე მხედარს. ახ, ნეტავი, შენო, – შენატროდა ილია თერგს. ამ ორ ამონაკვეთს შორის მსგავსება მწერალ-მკვლევარის აღმოსაჩენია. ახლა, ასე გვერდიგვერდ დალაგებულის იგივეობას მკითხველიც იოლად აღიქვამს. მყინვარს გოეთეს რომ უიგივებდა ილია ჭავჭავაძე, ეს ქრესტომათიული დებულებაა, მაგრამ სიღრმისეულ წვდომას, სტრიქონებს შორის ნაკულისხმევის ამოკითხვას საჭიროებს იმის მიხედვით, რომ მყინვარს გრიგოლ ორბელიანთანაც აიგივებდა ახალგაზრდა ილია. მუნებრივია, ალექსანდრე ორბელიანისაც ასხენებს რომანის ავტორი და მის სასიკეთოდ გავლენას ანამარტო ილი-

აზე, არამედ მთელ თაობაზე. ბირონის სახელის ჩრდილში ნიკოლოზ მარათაშვილი ხომ არ მიკარგა-მეთქი, აქვე, დასაწყისშივე, თორემ... მაგრამ, ცხადია, არა. სხვა რომ არაფერი იყოს, ახალი იდეოლოგიის დამამკვიდრებელი „საქართველოს მოამბე“ ხომ ნიკოლოზ მარათაშვილის ლექსით იხსნება. ამ პირველივე თავზე მარათაშვილიც დაიბნა, რუსთაველიც – ძველებიცა და ახლებიც. ფრანგი ურნალისტის, ურნალისტის უაღრესად საინტერესო სტილურ მანერასაც გავცნობით იონა მეუნარგიას (არა, როსტომ ჩხეიძის) წყალობით.

ერთი იონა მეუნარგია რუსთაველსაც ჰყოლოდა გვერდითი! – ნატრობს მწერალი და მკითხველი თავის ნატვრასაც ააყოლებს – ეჰ, ერთი იონა მეუნარგია მოგვცა დღესაც! მერე სანანებლად არ გავციხდეს ერთმანეთზე უკეთესი ეპიზოდების დაიწყება-დაკარგვა.

განდევლის პორტრეტი რომ მოისაკლისა იონა მეუნარგიამ ილიას პოემაში „განდევლი“, ეს მის ლიტერატურულ გემოვნებაზე მეტყველებს, მაგრამ რა საგულისხმოა ილიას ფსიქოლოგიური პორტრეტისთვის, მაშინვე რომ მიიღო შენიშვნა და მრწყინვალე სტრიქონებიც შექმნა...

უფალოს ნაცვლად ბატონოთი მიმართვაც ილიას შემოღებულ-დამკვიდრებულია. ფულის მეფურად გაცემ-ფლანგვაც მეფურად იცოდა და გულის სისხლისაც.

ხუმრობა, იუმორი ლამაზ შტრიხად შემოდის მის დრამატულ ცხოვრებაში. რა დამაჯერებლად გვიხსნის, არა, ქართველ კაცს რატომ არ ეჭამიკვება თერგდალეულები.

ცალკე აღსანიშნავია ეპიგრაფების შერჩევის კულტურა, სათაურთა პოეტიკა...

ეს ჯერ მხოლოდ ერთი თავი და როგორი უნდა იყოს მთელი რომანის წაკითხვა! პოდა, ვისაც წიგნი ჯერ არა გაქვთ, „მაშ, მოკვდით, მშშ...“ (ხომ გახსოვთ მარათაშვილი, მიხილ თუმანიშვილს წინასწარ რომ ახარებებს წყნეთში გატარებულ მომავალ დღეებს. ახლა, აქ უბარათამვილობა იქნებოდა?!).

ნიკო მახანიძე,
სოხუმის უნივერსიტეტის პროფესორი.

როსტომ ჩხეიძისთან მეგობრობისა და, მრავალი მიზეზით, გაუნღებელი მადლიერების გამოც, მის ნებისმიერ ახალ ტექსტს, მართლაც ვარსკვლავებით რომ მრავლობენ, უსიტყვოდაც გამოვხმარებოდი: გული მაინც შემოტკბებოდა!

საჯაროდ სიტყვის თქმის საშუალება პასუხისმგებლობას ერთ-ორად ზრდის და სარისკოდ აქცევს. ვნახოთ, რა გამოვა! ვაცმა რომ თქვას, ჩვენ წინაშე რეცენზია თამაზ ლაცაბიძის მრავალტომეულის – „ისტორიული საგვარეულოები ხაშურის რაიონში“ მეორე წიგნზე – „ქართლის ჩხეიძეები“.

ნებისმიერი „რეცენზია“, ამ სიტყვის თავდაპირველი მნიშვნელობით – პროდუქციის ხელმოწერა შეფასებას, უფრო ზუსტად კი, „ფასის დადგენას“ გულისხმობდა, რაც, თავის მხრივ, ნორმატიულ პარამეტრთა მოხმობასა და მათი შესაბამისობის დადგენის „მულატივობის“ მოიყვებდა ხოლმე. კვაზიკადემიური წრის ნეიტრალიტეტი თუ სხვათა დასაწახი ფარისევლობა სანიშნოდ რეცენზიათა ისეთ გულსაკლავ, უდიდამო, უინტერესო და ბერწ სერიას ტრიაჟირებდა, მთავარი სათქმელის, უპერფორმანსო ძირის-ძირის ამოკითხვამდე ძალა აღარ შეგრძობოდა და, წესისამებრ, „რეცენზიაც“ ოდენ წესკანონის დაცვისა და საყვედურ-გადართვალისთვის „მსხვერპლის“ სტატუსს სჯერდებოდა. ალბათ, ამიტომ ვერ იტანდა ერთი შეშლილი გერმანელი ნებისმიერი „სისტემურობას“!

როსტომ ჩხეიძე უნდა იყოს, „რეცენზია“ წიგნად აქციოს! რაღა წიგნად – გამოკვლევად, რომლის

აკოპრიფული მამული

„ჩემი საგვარეულო ზღოს“ წაკითხვის შედეგად

ქრონოლოგიური სამანიცა და ინტელექტუალური თემაურუსიკა შუა საუკუნეებში განიხილებოდა და აქ და ახლა, ჩვენს დროში, დაიხმობოდა!

ჩასაფრებული მავანი იტყვის, მის საგვარეულოზე წერია და აგრერიგად იმიტომაც გაისარჯაო. ასეა. და არც არის ასე.

ასე იმიტომ არ არის, რომ პირველად თამაზ ლაცაბიძე გაისარჯაო: ქართლელ ჩხეიძეთა არქტიპები და მათი დასავლურქართული ძირები მოიძია და დაასაბუთა, არგვეთისა და რაჭის ერთსაფარა, ქართლისა და იმერეთის მეფეებთან სისხლით ნათესაობა და თანამდგომლობა დაუსაუთრა, სენია ჩხეიძის – მე-18 ს. ქართველი ისტორიკოსისა და მოხელის – პიროვნება, როლი და თხზულება გადააფასა, და ა.შ.

ასე იმიტომაცა, რომ როსტომ ჩხეიძის გარჯა სიხარულია – იმის სიხარული, რომ რასაც აქამდე ინტუიციით გრძნობდა, ფაქტობრივ დადასტურდა, ან იმის სიხარული, რომ რაც თვითონ იცოდა, სხვა-მაც გაიგო. ვაცმა რომ თქვას, ყველა ახალი წიგნის წაკითხვაც მწერლის სიხარულის განზიარება მგონია. მე დღეს როსტომის სიხარულს ვიზიარებ.

გვარის გაჩენა შუასაუკუნეობრივ ევროპაში კეთილდღეობას, ეკონომიკური ქსელის გაფართოვებასა და მემკვიდრეობის მიღების

როსტომ ჩხეიძე

ნანატრ პერსპექტივას უკავშირდებოდა. ამიტომაც „დაგვარინების“ გადამდები პროცესი ჩრდილო იტალიის სწორედ მიდარ რეგიონებში დაიწყო X-XI სს. ცხადია, სავარაუდოებო ოდითგანვე ანსებობდა, მაგრამ იმის დასადასტურებლად, რომ ისეთი დიდგვაროვანი იყავი, რომ, ვთქვათ, სარაინდო ორდენში შეგვესვლება, საგვარტოო ხის შექმნაც აუცილებელი შეიქნა. გვარის ფუძე, წესისამებრ, საკუთარ სახელს, ტოპოსს, საქმიანობას, და ა.შ. გამოხატავდა.

ყველა ტრადიციული იპოვნური გვარი კომპობიტა და მომდევნო სიტყვა, ძირითადად, „მრინის ყანა“.

სკანდინავიაში მამის სახელს „ძე“ დაემატებოდა, და გვარიც მზად იყო!

ამ მოდელის თანახმად, თანამედროვე ქართულ სალიტერატურულ სფეროში „როსტომი“ მხოლოდ „ოთარის ძე“ რომ მოგვხსენიებინა, ყველა მიხვდებოდა, რომ სწორედ „ჩხეიძე“ იგულისხმებოდა. მაგრამ როსტომის წიგნმა ის გვითხრა, რომ, რაც იგულისხმება, ყოველთვის თავისთავად საგულისხმებელი როდია!

როსტომ ჩხეიძის წიგნი იმისკენ გაგულიანებს, შენი გვარის აღმგვრდს უცადო და, შეძლებისდაგვარად, მაღლიო უფართოეს ისტორიულ ტილოზე; იმის პასუხისმგებლობა იკისრო, მომავალი თაობები უწარსულობისთვის არ გააწირო და, მანერე მხოლოდ ითქვას, თვითგამყოფილების ჭინკაც გაახარო!

პირველი თავის სათაური მახსენდება – „ჩხეიძეების ყელქცეული“-იო კნაპატოფური სახლი“. რამდენიც უნდა იძახოს მავანმა, უილიამ ფოლკენერიც ვიცი და თორა ჩხეიძეც წამიკითხავსო, ამ წინადადების უხინჯოდ გამოთქმა მაინც ჭირს! თუმცა საქმე ეს როდია:

იოკნაპატოფა, მკვიდრ ამერიკელთა ერთ-ერთ ენაზე (მგონი, ჩიკასაუ) თითქოს „გაბლერიალ მიწას“ ნიშნავს. ფოლკენერი თავისი შემოქმედების ძირითადი ტოპო-

სის, ასე ვთქვათ, თავისი „აკოპრიფული მამულის“, სახელწოდების განმარტებლად ლამის ვალექსოდ სტრიქონს ამკვიდრებდა: „დაბლობის გასწვრივ წყალი მღორედ მიედინება!“

ესეც თქვენ – თითქოსდა უწყინარი პარალელი: იქ მისტიციზმი-ნამდული ფალკენერი (ფოლკენერის ნამდული გვარი) და არანაკლებ მისტიციზმული – იოკნაპატოფა, აქ – რეალური ყელქცეული და არანაკლებ რეალური ოთარ ჩხეიძე! ოლონდ, ორივეგან – უშეღავათოდ ნამდული შემოქმედება!

დაბოლოს: გვარის ხსენებაზე უნებლიეთ ამკვირდება ხოლმე ხევისმერგოჩასეული შეგონება: „გახსოვდეს, ვისი გორისა ხარ!“ თუმცა ყველაფერი ისე აირია, ეს ფრამაზ ნაყალბეგმა პათეტიკამ შთანთქა, და მეც არაერთხელ მიცდია საკუთარი ფსიქიკის მართვა ანუ ამ პათეტიკისგან ისე გაქცევა, თითქოს უგვარო ვყოფილიყავი!

დღეს – „გახსოვდეს, ვისი გორისა ხარ!“ – ვკლავ უკითხვად მოვიდა, და ვინ იყოს, მერამდენედ მიხვდი, მაგრამ პირამდენად ვამბობ, რომ იდენტობა მხოლოდ ფიზიოლოგიური სითხეებით არ დასტურდება. და ეს ფრამაზ უმალოდინებულად გულისხმობს, თუნდაც – ძარღვებში მოთქრიალეთ. მოკლედ, „იმ გორისა ხარ“, რა საქმესაც და რა გულითაც ემსახურები.

როსტომ ჩხეიძემ კითხვას, თუ „ვისი გორისაა“, ისტორიას აპასუხებინა, თვითონ კი ის ცხადყო, როგორ აცოცხლებს ისტორიას და როგორ ხდება ჩვენ თვალწინ მისი ნაწილი.

ბია ჯონსაძე,
ილიას უნივერსიტეტის პროფესორი.

ჭიდაობა

ყველაფერი - ქველბურად

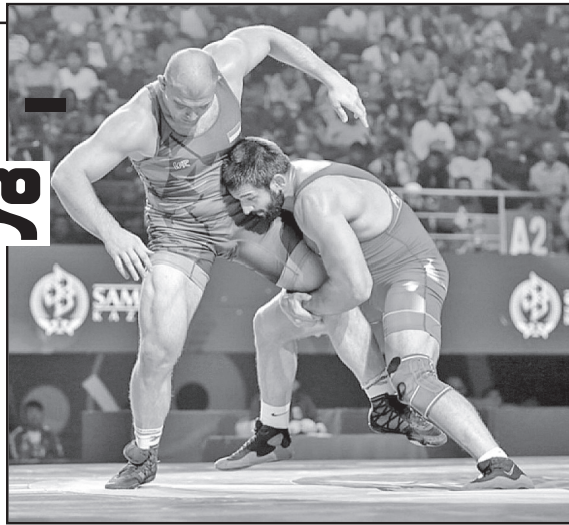
ჭიდაობის მსოფლიო გაერთიანებამ (UWW) გადავადებული ტოკიოს ოლიმპიური თამაშების კონტინენტურ შესარჩევ ასპარეზობათა მასპინძლებად უნგრეთი, მაროკო და ჩინეთი დატოვა.

დღესდღეობით, მომავალი ფორუმისთვის საგზურების ნახევარია გაცემული: თითოეულ წონაში 6 ლიცენზია შარშანდელ მსოფლიოს ჩემპიონატებზე გათამაშდა, ხოლო 2- პანამერიკულ საკვალიფიკაციო ტურნირებზე.

გაისად მარტში დაგეგმილ აფრიკა-ოკეანეთის გაერთიანებულ საკვალიფიკაციო ტურნირს მაროკოს ელ-ჯადიდა უმასპინძლებს, ბუდაპეშტში ევროპის კონტინენტის საგზურები გათამაშდება, აზიის კონტინენტურ საკვალიფიკაციოს კი ჩინეთის სიანი მიიღებს, როგორც ეს თავიდანვე იყო კალენდარში ჩანიშნული.

ალსანიშნავია, რომ თებერვალში შესარჩევი შეჯიბრების სიანიდან ბიშეკეში გადატანა გადაწყდა, მაგრამ კოვიდ-19-ის პანდემიაში გადაზრდის გამო საკვალიფიკაციო ტურნირი უზბეკეთშიც გაუქმდა, ახლა კი ოლიმპიური თამაშების გადავადების შემდეგ პირვანდელ მასპინძელს დაუბრუნდა.

კონტინენტური ასპარეზობების შემდეგ აპრილში ბულგარეთის დედაქალაქ სოფიაში მსოფლიოს საკვალიფიკაციო ასპარეზობა გაიმართება, სადაც ტოკიოს თამაშების დარჩენილი საგზურები გათამაშდება, ამ შემთხვევაში - თითოეულ წონაში 2-2 საგზური.

UWW-ის ცნობით, ძირითადი წესები და პრინციპები იგივე დარჩა. ერთადერთი ცვლილება მოჭიდავის ასაკს უკავშირდება. კერძოდ, ათლეტს, რომელიც 2021 წელს 18 წლის გახდება საკვალიფიკაციო ტურნირებში და ოლიმპიურ თამაშებში გამოსვლის უფლება მიეცემა.

როგორც UWW იუწყება, ჭიდაობაში ტოკიო-2020-ის საკვალიფიკაციო სისტემას მხარს უჭერს საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის (IOC) აღმასრულებელი საბჭო.

შეგახსენებთ, რომ 2019 წლის სექტემბერში ნურსულთანში (ყაზახეთი) გამართულ მსოფლიოს ჩემპიონატზე ოლიმპიურ ლიცენზიას 4 ქართველი ფალავანი დაუფლდა: ბერძნულ რომაულ ჭიდაობაში - გიორგი მელია (97 კგ) და იაკობ ქაჯაია (130 კგ); თავისუფალ ჭიდაობაში - ელიზბარ ოდიკაძე (97 კგ) და გენო პეტრიაშვილი (125 კგ).

კობა კობახიძე

ფორუმი

ამჯერად - სერბეთში

სამოყვარულ კრივის საერთაშორისო ასოციაციამ (AIBA) ოფიციალურად გამოაცხადა ბელგრადში 2021 წლის კაცთა მსოფლიო ჩემპიონატის ჩატარების შესახებ.

„დარწმუნებული ვარ, მთელი ქვეყანა სიამაყით მიიღებს მსოფლიო ჩემპიონატს. სერბეთის ყველაფერი აქვს დიდი ღონისძიებების მოსაწყობად. ეს არის მნიშვნელოვანი გადადგმული ნაბიჯი ჩვენი ახალი საშეჯიბრო სისტემისკენ, ასევე ჩვენი ორგანიზაციის ფინანსური სტაბილურობისკენ, რომელიც სულ უფრო ნაკლებად იქნება დამოკიდებული IOC-ის სახსრებზე. AIBA-ს აღმასრულებელი კომიტეტი მასპინძელ ქვეყანასთან მსოფლიო ჩემპიონატის შესაძლო თარიღებს განიხილავს. ვფიქრობ, რომ დაგეგმილ ვადებს შევინარჩუნებთ და 2021 წელს, ოლიმპიური თამაშების შემდეგ ჩატარებულ მსოფლიოს ჩემპიონატს. ეს იმ შემთხვევაში გახდება შესაძლებელი, თუ კორონავირუსის პანდემიასთან დაკავშირებით ვითარება დალაგდება“, - განაცხადა AIBA-ს პრეზიდენტის

მოვალეობის შემსრულებელმა მოჰამედ მუსტასანმა.

შეგახსენებთ, რომ შარშან საერთაშორისო ოლიმპიურმა კომიტეტმა (IOC) AIBA-სთან თანამშრომლობა შეაჩერა. IOC უკმაყოფილო იყო AIBA-ს მმართველობით, მსაჯვის არაობიექტურობით, ფინანსური, ანტისადოპინგო თუ ეთიკის საკითხებით. IOC-ის აღმასრულებელი საბჭოს გადაწყვეტილებით, ოლიმპიური და საკვალიფიკაციო ტურნირების ორგანიზება სპეციალურ

კომისიას დაევა, რომელმაც რამდენიმე შესარჩევი შეჯიბრება უკვე ჩაატარა. საქართველოს მოკრივეთაგან ტოკიოს ოლიმპიური თამაშების საგზური ჯერჯერობით სახილ ალახვერდოვს აქვს მოპოვებული.

გაჰან დოლიძე

საფეხბურთო მოყვარულთა

მატო არმილიამ საფეხურთო კლუბი „კორონა“ დატოვა. ამის შესახებ ინფორმაცია პოლონური გუნდის ვებ-გვერდმა ოფიციალურად გაავრცელა.

„კონტრაქტი ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე შეწყდა. მადლობას ვუხდით მას ჩვენს გუნდში გასული სამსახურისთვის და მომავალ კარიერაში წარმატებებს ვუსურვებთ“, - ნათქვამია განცხადებაში.

ვატო არველაძე პლოცკელთა ლიგებში 2018 წლიდან იცავდა და 28 შეხვედრაში 7 გოლი გაიტანა, კონტრაქტი კი მიმდინარე წლის ზაფხულამდე აკავშირებდა. სად გააგრძელებს კარიერას ქართველი შემტევი, ამ ეტაპზე უცნობია.

მატარული „ალ-სადის“ მთავარმა მწვრთნელმა და ესპანური ფეხბურთის ლეგენდამ ჩავიმ სამუელ ეტიოსთან ინსტაგრამში ისაუბრა.

ჩავიმ კიდევ ერთხელ დაადასტურა, რომ „ბარსელონაში“ დაბრუნება და მისი მწვრთნელობა ძალიან უნდა და ერთ

დღეს ამას გააკეთებს კიდევ. ჩავიმ ისიც არ უარყო, რომ იანვარში „ბლაუგრანა-დან“ წინადადება ჰქონდა, მაგრამ ჯერ შესაფერისი მომენტი არ იყო. გარდა ამისა, ესპანელმა ყველა დროის საუკეთესო ფეხბურთელი დაასახელა - ლიონელ მესი.

„ჩემი ფილოსოფია ყოველთვის შეტევაა. ფეხბურთის კონცეფცია შოუა. იანვარში მქონდა კონტრაქტი ერიკ აბიდალთან და ძალიან მნიშვნელოვანი წინადადება გახლდათ, მაგრამ შესაფერისი დრო არ იყო. ცოტა მეტი გამოცდილება მჭირდება. „ბარსელონას“ მწვრთნელობა ჩემი ოცნებაა და ერთ დღეს ამას ავიხდენ.

მესი? მისი გუნდში ყოლა უიზრატესობაა. ვფიქრობ, რომ ლეოს 5-6 წელი მაღალ დონეზე თამაში კიდევ შეუძლია. საკუთარ სხეულზე კარგად ზრუნავს და ჩემი აზრით, 37-38-39 წლამდე ითამაშებს. დარწმუნებული ვარ, რომ ყატარის მსოფლიო ჩემპიონატში მიიღებს მონაწილეობას. ის ყველა დროის საუკეთესო ფეხბურთელია.

ნეიმარი? საფეხურთო თვალსაზრისით უდავოა, რომ მსოფლიოს საუკეთესო მოთამაშეებშია. მას შეუძლია მატჩის სცენარის შეცვლა. ვიმედოვნებ, „ბარსელონაში“ დაბრუნდება. დადებითი თვისებები აქვს და მისი დაბრუნება გუნდს ხარისხს შემატეხდა. ეს იქნებოდა არაჩვეულებრივი შენაძენი.

მანეს და ოზამეიანგს სიერცეში მეტოქის მოკვლა შეუძლიათ, მაგრამ „ბარსე-

ლონას“ სჭირდება მოთამაშეები, რომლებიც მოკლე მონაკვეთში ითამაშებენ. ადვილი არ არის ასეთის პოვნა ევრო იყო ამ მხრივ სრულყოფილი, ისევე, როგორც სუარესია“, - თქვა ჩავიმ.

იტალიური „ბრეშას“ პრეზიდენტი მასიმო ჩელინი განრისხებული და სეზონის განახლების წინააღმდეგია. ჩელინოს განცხადებით, ეს აღარ არის მისი ფეხბურთი და არც აინტერესებს, რა გადაწყვეტილებას მიიღებენ.

მან იტალიის ფეხბურთისა და სპორტის მმართველებს სამარცხვინოები უწოდა, რადგან ისინი გერმანიიდან ანგელა მერკელისა და უფას გადაწყვეტილებას ელოდებიან.

„არ მაინტერესებს, დავუბრუნდებით თუ არა თამაშს. ისინი იმას აკეთებენ, რაც უნდათ. ჩემი განცხადებები ღია და ნათელია. ანგელა მერკელის გადაწყვეტილებას ველოდებით? სირცხვილია! ჩვენ გვყავს ლიგის პრეზიდენტი, ფედერაციის პრეზიდენტი, ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი, სპორტის მინისტრი და ამ დროს სხვებს ველოდებით? არ მაინტერესებს, რას იზამენ მერკელი და უფა! იტალიამ გადაწყვეტილება დამოუკიდებლად უნდა მიიღოს. ჩვენ ღირსების გარეშე ვართ.

ეს აღარ არის ჩემი ფეხბურთი, ეს ფეხბურთია მომავლის გარეშე. იტალიაში საფეხბურთო კლუბის პრეზიდენტობა შეუძლებელი გახდა“, - თქვა ჩელინომ.

ცისფერ ბილიკაზა

ახალი თარიღი

სანწყოსნო სახეობათა საერთაშორისო ფედერაციამ (FINA) ფუკუოკას (იაპონია) მსოფლიოს ჩემპიონატის ჩატარების ახალი თარიღი განსაზღვრა.

თავდაპირველი ვადებით, მსოფლიოს ჩემპიონატი 2021 წლის 16 ივლისიდან 1 აგვისტოს ჩათვლით უნდა გამართულიყო, მაგრამ მას შემდეგ, რაც საერთაშორისო ოლიმპიურმა კომიტეტმა (IOC) კორონავირუსის პანდემიის გამო ტოკიოს ოლიმპიური თამაშები 2021 წლამდე გადაავადა (23 ივლისი - 8 აგვისტო), ადრე დათქმულ დროს მსოფ-

ლიოს პირველობის ჩატარება შეუძლებელი გახდა. შედეგად, მსოფლიო ჩემპიონატის მოწყობა 2022 წლის 13-29 მაისს გადაწყდა.

„ეჭვი არ გვეპარება, რომ მიღებული გადაწყვეტილება მსოფლიოს ჩემპიონატის მონაწილეთათვის საუკეთესო პირობებს უზრუნველყოფს. მოუთმენლად ველით პლანეტის საუკეთესო ათლეტების ხილვას 2022 წელს, ფუკუოკაში“, - განაცხადა FINA-ს პრეზიდენტმა ხულო მაგლიონემ.

მანუარ ბიორბაძე

საქართველოს სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაცია და გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ სპორტის რედაქციის თანამშრომლები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა ჩვენი ძვირფასი მეგობარი და კოლეგა, ძველი სარბიელელი, საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის ეროვნული ლიგისა და ასაკობრივი ნაკრებების მედია-მენეჯერი

კახა შალამბერიძე

და თანაურგძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

„ნაგონილივს, ხალხის გარეშე გვარდნილნი დიდ ტარებში“ - მეუფე იაკობა რომის პაპსაჲ შეუხია

„ჩვენი ეკლესია ღარიბია ქონებით, ჩვენი სიმდიდრე ქრისტეშია. მადლობა ღმერთს, რომ თავში ავარდნილი არ გვაქვს...“ - ამის შესახებ ბოდბელმა მთავარეპისკოპოსმა იაკობმა ბოდბის მონასტრის წმინდა გიორგის სახელობის ტაძარში წინასაღესასწაულო ღოცვის დასრულების შემდეგ განაცხადა.

„მონასტრის დედას, მამებს, მრევლს, მთელ საქართველოს დიდი მადლობა იმ თავდადებისთვის, რაც გამოიჩინეთ. სირცხვილია, რომ იქაიდან ხოლომე 70 წლის ადამიანი გარეთ არ გავიდეს. ვინ გადაუწყვიტა იმ ადამიანს, რატომ არ უნდა გავიდეს, სახლში უნდა დავხოცოთ ადამიანები? სიფრთხილე აუცილებელია, მაგრამ ღმერთმა როგორ გვაშორა ხომ ყველაფერი?

პატრიარქი გვარდნილნი, როგორ უნდა მოვეცულებოდეთ. ამ განსაცდელის უამრავი სინოდი საოცრად შემეყვარდა და ყველა რა, იმიტომ რომ ისეთი ერთსულოვნება ჰქონდა, გაგივირდებათ. კიდევაც ვუთხარი და სხვებმაც აღიარეს. ერთმანეთს კიდევაც განვიკითხავთ - ადამიანები ვართ, ზოგს ერთმანეთის მიმართ შური ჰქონდა... დაგვადგინა ეს უფალმა და მამასთან საძმოდ, უფროსი და უმცროსი ძმები, ერთად მივდიოდით. მთელი მსოფლიო დააჩოქეს, ერთადერთი ჩვენი ეკლესია იყო და 87 წლის ადამიანი, სულით და ხორციტ ქრისტიანი, ქართველი, ჩვენი მამამთავარი, ჩვენი კათოლიკოს-პატრიარქი უფალმა მთავარსარდლად გამოიჩინა, სხვებს, მაპატიეთ და ლეიბზე წამოწოლილხარ, ხალხის გარეშე გვარდნილნი დიდ ტარებში, პატრიარქი ხალხთან ერთად იყო და ქრისტეს ღმერთს მიუძღვებოდა.

ბოლო უამრავი სხვანაირად კი არ იქნება? ასე იქნება და ბევრს შეეშინდება, მაგრამ ყველამ გმირობა გამოიჩინა, ვისაც შეეშინდა, ისინიც გმირები არიან. ყველას შეეშინდა, არავინ განვიკითხოთ და ჩვენ უნდა მივხედოთ ჩვენს ქვეყანას. ჩვენი ეკლესია ღარიბია ქონებით, ჩვენი სიმდიდრე ქრისტეშია, ჩვენი სიმდიდრე ჩვენს საქართველოში და დედაეკლესიაშია. ეს საოცარი რაღაც იყო და ისტორია ამაზე იტყვის. მადლობა ღმერთს, რომ თავში ავარდნილი არ გვაქვს. ყველაფერი კარგად იქნება, ერთი უნდა იცოდეთ, რომ სინოდში აბსოლუტურად ძლიერი ერთობაა. რა ძალამ უნდა დაგვაშოროს? მაშინ ქრისტეს და ჩვენი დედაეკლესიის მტრები გავხდებით“, - განაცხადა მეუფე იაკობმა.

ქვეყნის მსახურით იწვევიან რუსეთს, გამოვლენა უმსიგადა, რაც ყველას გვახარებს

ბოლო პერიოდში, არა მხოლოდ ჩვენს კლინიკაში, არამედ მთელი ქვეყნის მსახურით შემცირდა ინფიცირებულთა გამოვლენა, მიუხედავად იმისა, რომ ტესტირების რაოდენობა გაიზარდა, - ამის შესახებ პირველი საუნივერსიტეტო კლინიკის ხელმძღვანელმა ლევან რატიანმა განაცხადა. მისი თქმით, აღნიშნულ სამედიცინო დანერგვებებში მყოფი კოვიდინფიცირებული მედპერსონალიდან ერთი უკვე განერილია და დანარჩენების მდგომარეობა სტაბილურია.

„რაც შეეხება მედპერსონალს, რომელიც ჩვენს კლინიკაშია, ერთი მათგანი გავწერა, რამდენიმე რჩება, მათი მდგომარეობა სტაბილურია. როგორც კი, „კოვიდინფექციის“ პროტოკოლის პერიოდი გავა, კვლევა განმეორდება და საბედნიეროდ, ისინიც რამდენიმე დღეში დატოვებენ კლინიკას“, - განაცხადა ლევან რატიანმა.

გაუსაქმისი სისხე

მკროპეპლი, ჩინელი და ამერიკელი მეცნიერების კვლევის თანახმად, 2070 წლისთვის 3 მილიარდი ადამიანის საცხოვრებელ ადგილებში ჰაერის ტემპერატურა გაუსაქმისამდე გაიზარდება.

თუ უახლოეს მომავალში სათბურის გაზების დონე არ შემცირდება, უამრავ ადამიანს 29 გრადუსზე მაღალ საშუალო ტემპერატურის პირობებში მოუწევს ცხოვრება. შედეგის მისაღებად სპეციალისტებმა გაეროს პლანეტის მოსახლეობის ზრდის პროგნოზი და გლობალური დათბობის განვითარების მოდელი გამოიყენეს. მეცნიერები განმარტავენ, რომ ადამიანების უმეტესობა ვინც კლიმატურ სივრცეებში ცხოვრობს, სადაც საშუალო ტემპერატურა 11-15C გრადუსს შეადგენს. შედარებით მცირე ნაწილის ბინადრობის არეალში საშუალო ტემპერატურა 20-25C გრადუსია. ადამიანები ასეთ პირობებში ათასობით წლის განმავლობაში ცხოვრობენ, თუმცა, გლობალური დათბობის გამო უამრავი ადამიანის საცხოვრებელი ადგილი ამ „კლიმატურ ნიშებს“ გასცდება. ცვლილებები შეეხება ჩრდილოეთ ავსტრალიას, ინდოეთს, აფრიკას, სამხრეთ ამერიკას და ახლო აღმოსავლეთის ნაწილებს.

პატარა ბავშვებისთვის პირბადის ტარება რეკომენდებული არ არის

- ამის შესახებ დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის გადამდებ დაავადებათა დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა ხათუნა ზახაშვილმა განაცხადა.

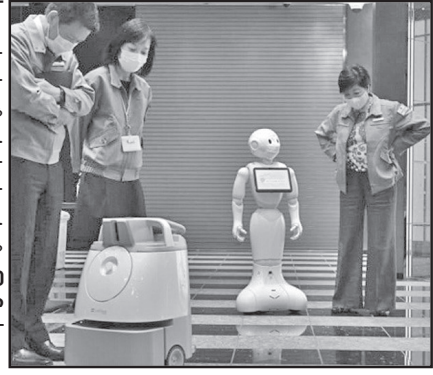
მისი თქმით, მშობლებმა უნდა იზრუნონ სოციალური და ფიზიკური დისტანციის დაცვაზე. ამის მიზნად სპეციალისტები ამბობენ, რომ ბავშვებს ნიღბით უფრო მეტად დაეხმარებათ, ვიდრე მოზრდილებს. ასევე, ბავშვს სუნთქვის გაძნელების შემთხვევაში თავისით არ შეუძლია ნიღბის მოხსნა და ეს შეიძლება მოხრჩობის რისკის შემცველი აღმოჩნდეს. გარდა ამისა, ბავშვები ხშირად ეხებებიან ნიღბს და ამიტომ ნიღბის სწორად გამოყენება მათთან შეუძლებელია.

საქართველოში კორონავირუსის გავრცელების საფრთხის გამო პირბადის ტარება აუცილებელი გახდა. მის გარეშე აკრძალულია ტაქსით სარგებლობა, მაღაზიებში, ავთიაქებსა და საზოგადოებრივ ადგილებში ყოფნა.

რობოტები კოვიდინფიცირებულ პაციენტებს მოვასახურებენ

ტოპიკოში რობოტები წარადგინეს, რომლებიც სასტუმროში კოვიდინფიცირებულ პაციენტებს მოვასახურებენ. ტოკიოს ხელისუფლება მიზნად ისახავს, რობოტების გამოყენებით შეამციროს ზნოლა სასტუმროს თანამშრომლებზე, სადაც კორონავირუსის ასიმპტომური ან მსუბუქი სიმპტომების პაციენტები იმყოფებიან.

რობოტების დანიშნულება სასტუმროს დასუფთავება და პაციენტებისთვის საკვების მიწოდება იქნება. კიდევ ერთი რობოტი, ჰუმანოიდი, შექმნილია პაციენტებთან ურთიერთობისთვის. მას ხმოვანი შეტყობინების გაუძღვება შეეძლება. „მე ვლოცულობ თქვენს სწრაფი გამოჯანმრთელებისთვის“, - ამბობს რობოტი.

სათბურებიდან ნაგონილი გულის სითბო

მანის რაიონის სოფელ მთისძირში ფერმერმა ქეთი თომეიშვილმა კიტრის ერთი სათბური თანამშრომელ ქალებს აჩუქა. იუნყება გაეროს ქალთა ორგანიზაცია საქართველოში.

კოვიდ-19-მა ამ ქალების ოჯახების წევრები სამუშაოს გარეშე დატოვა. მათი შემოსავლის ერთადერთი წყარო ახლა ქეთის კიტრის სასათბურე მეურნეობაა.

„ხელფასებიც გაფუზარდე, მაგრამ რომ მივხვდი, ეს საკმარისი არ იყო, სათბური მივეცი. მოსავალი 3 კვირაში მოვა და გაყიდვასაც დავეხმარები. რამდენიმე თვით მოგე-

ბის გარეშე ყოფნა მე არ გამალატაკებს, ჩემს გოგონებს კი ძალიან გაუჭირდებოდათ“, - ამბობს ქეთი.

ქეთის კიტრის სასათბურე მეურნეობაში 4 ადგილობრივი ქალი მუშაობს.

ქეთი თომეიშვილი გაეროს ქალთა ორგანიზაციის პროექტის „ერთობლივი ძალისხმევა ქალთა ეკონომიკური გაძლიერებისთვის“ ერთ-ერთი მონაწილეა. პროექტს გაეროს ქალთა ორგანიზაცია საქართველოში ფერმერთა ასოციაციასთან პარტნიორობით, ნორვეგიის მთავრობის დაფინანსებით ახორციელებს.

Advertisement for Sakartvelos Respublika newspaper, listing contact information and subscription rates.

Advertisement for a company, listing phone numbers, addresses, and contact details.